

VONDA N. MCINTYRE

A NAP
ÉS A
HOLD
DALA

A 17. századi Franciaországban a nagyratörő király, XIV. Lajos udvarában a bőség és a szépség uralkodik. Ám mindennek van árnyoldala; a léhaság kegyetlenséget szül, és a tudomány és alkímia keveredik egymással. Az udvaroncok – lakomázzanak a Tükörteremben, vagy lakjanak a versailles-i kastély poloskáktól nyüzsgő padlásszobáiban – egymással versengve próbálnak kedvére tenni az uralkodónak. És ezért mindent feláldoznak: a pénzüket, az elveiket, még akár a szent köteléket is fivér és nővér között.

Regnálásának ötvenedik évére a Napkirály Európa élenjáró hatalmává tette országát. Hataloméhisége azonban nem ismer határokat. Gondol egyet, és egy olyan expedícióra küldi természetfilozófusát, amelynek célja a halhatatlanság forrásának megteleése – amit a ritka, mitikus tengeri szörnyek révén vél elnyerni. Így Yves de la Croix atya istene, hazája és a király dicsőségére felfedezőútra indul, ahonnan sikerrel tér vissza: egy jegelt, lepelbe burkolt tetemmel és egy ponyvával letakart dézsával, amelyben eleven, rémült teremtmény lapul.

VONDA N. MCINTYRE ezért a regényéért megkapta a legjobb könyvnek járó Nebula-díjat, valamint a Publishers Weekly legjobb műnek megítélt díját. A seattle-i író nő munkái több mint négymillió példányban keltek el. Már többször került föl a New York Times bestsellerlistájára, legutoljára a Star Wars-sorozatban megjelent regényéért.

TUDJON MEG TÖBBET A KÖNYVRŐL:

www.vondanmcintyre.com

www.facebook.com/dreamvalogatás

„McIntyre alternatív történelmet alkot ebben a rejtelmes, gótikus mesében, mely egy foglyul ejtett tengeri szörnyről szól a 17. századi Franciaországban.”

LIBRARY JOURNAL

„Az író nagy beleéléssel állítja eléünk a Napkirály udvarának mindennapjait, intrikáit, előítéleteit, szenvedélyeit és az ebbe a miliőbe sehogyan sem illő szerelmespár kálváriáját. A könyv megkapó történelmi spekuláció a múlt egy izgalmas szeletéről.”

KIRKUS REVIEWS

„Csodás könyv! Kalandok, szerelem, történelem, mágia. Lenyűgöző történet, mesterien megrajzolt karakterekkel. Az író a hihetőség és a fantasztikum közötti keskeny pallón egyensúlyoz – nagy szakértelemmel.”

BOOKLIST

„Ez egy lebilincselő történet, melyben betekintést nyerhetünk egy hihetetlen világba. Az olvasó elé tárul a fényűzés, a szépség és a gazdagság, de vele együtt ezek árnyoldalai is. A történet érzékletesen mutatja meg, hogy csap össze a rang és a hatalom az egyszerű, ártatlan emberi érzésekkel.”

AMAZON

VONDA N. MCINTYRE

—• részlet •—

Előszó

A nyárközépi nap magasan járt az égbolton. Fehérizzású sugarai szinte vakítottak a kék firmamentumon.

A király zászlóshajója most siklott át a sekélyes partközeli vizek lomha zöldjéből a feneketlen mélységeket rejtő, indigókék nyílt tengerre.

A gálya kapitánya kiáltozva osztogatta parancsait a serény matrózoknak. A hatalmas, négyszögletes vitorlák előbb renyhén csapkodtak, aztán megduzzadva kiteltek, ahogy a hajó nyikorogva szélirányba dőlt. A Napkirály lobogó zászlója a király mottójával – *Nec Pluribus Impar*¹ – virított az azúrkék háttérben. Az orrvitorlán XIV. Lajos jelvénye, sugarakkal körülvett napkorong ragyogott.

A veszedelmes parti zátonyokat elhagyva a gálya vígan szántotta a tenger tükrét. Oldalán fölhabzott a tajték. Az aranyozott orrdísz széttárta karját a napsugarak és a habok felé. Karmain és kettős uszonyán szivárvány csillant. E faragott tengeri szörny színes permetet vert fel maga körül a király dicsőségére.

Yves de la Croix a hajóorrból pásztázta tekintetével a szemhatárt, hogy a tűző napon kutasson zsákmánya után a Ráktérítő trópusi forróságában. A nyárközépi délutánba hunyorogva megmarkolta a felső fedélzet korlátját. A gálya belefeküdt a szélbe, a fedélzeten mégis hőség uralkodott; állni látszott a levegő. Yves fekete talárja verejtékben úszott; fekete haja nedvesen a homlokára tapadt. A trópusi tenger szemkápráztató hullámai kába révületbe ringatták a fiatal jezsuitát.

– Démonok! – kiáltotta az őrszem.

¹ Nincs hozzá fogható (latin).

Yves hiába meregette a szemét, túl heves volt a verőfény és túl táagak a távlatok. A hajó háborítatlanul hasította tovább a tajtékzó habokat.

– Ott!

Közvetlenül előttük az óceán szinte fortyogni látszott. Karcsú, csillogó testek szökkentek a magasba delfin módjára.

A zászlóshajó egyenesen felénk, az örvénylő tajték felé tartott.

Szirénda hallatszott; más volt ez, mint ahogyan a delfinek hívják egymást. A matrózok rettegve hallgatták.

Yves mozdulatlanul állt, igyekezve úrrá lenni izgalmán. Számított rá, hogy itt és ezen a napon talál rá prédájára; ebben szemer nyit sem kételkedett. És ha elérkezett a nagy pillanat, muszáj volt hidegvérrel fogadnia.

– A hálót! – Desheureux kapitány kiáltása túlharsogta a szirének énekét. – A hálót, senkiháziak!

Parancsára emberei lázas sürgölődésbe kezdtek. Jobban féltek tőle, mint a tengeri szörnyektől, mi több, a démonoknál is jobban. A csörlő csörömpölve lefele gördült; kötél siklott fán és fémen. A háló a hajó oldalának csattant. Az egyik matróz motyogva fohászzkodott teremtőjéhez.

A különös lények tovább fickándoztak, nem vettek tudomást a közelgő gályáról. Delfinhez hasonlóan törték át a tenger tükrét, s vad csapkodással köpülték a vizet. Ahogy el-elsiklottak egymás mellett, uszonyuk állati érzékiséggel fonódott össze. Üzekedésük fölkorbácsolta az óceán hullámaikat.

Izgatottságuk Yves-re is átragadt, hatalmába kerítve testét és lelkét, romba döntve elhatározását, hogy nem veszi el a fejét. Őt magát is meglepte ez a lelkiállapot, s szemét behunyva, fejét lehajtva alázatos imával kérte az eget, hozzon rá nyugalmat.

A háló csikorgása, a hajó oldalának csapódó súlyos láncok verdesése visszahozta a jelenbe. Desheureux úgy szitkozódott, mint a záporosó. Yves elengedte füle mellett a szavait, ahogy az egész út során sem vett tudomást a legénység durva istenkáromlásáról.

Most, hogy újra visszanyerte önuralmát, csak várt és figyelt. Magában fölmérte a zsákmány megannyi sajátosságát: nagyságát, színét és a raj létszámát, amely jócskán megcsappanhatott az idők folyamán – egy évszázada az utazók sokkalta népesebből számoltak be.

A gálya rárontott a nászukat ülő tengeri szörnyekre. Minden úgy történt, ahogyan Yves elgondolta és remélte: mámoruk lett a kelepcejük. Csupán az utolsó pillanatban vették észre támadójukat.

A szirénda állati kiáltásoknak és a fájdalom sikolyainak adta át a helyét. Az elejtett vadak mindig ilyenek. Yves nem hitte, hogy egy állat valaha is érezhetne félelmet, a fájdalmat azonban bizonyára szintén ismeri, gondolta.

A gálya átsiklott a sikongó kavargodáson, a háló a magasra csapó hullámokba merült.

Desheureux felváltva szentségelt és osztogatta parancsait. A matrózok húzni kezdték a háló láncait. A vízfelszín alatt óriás lények csapódtak a gálya oldalának. Hangjuk dobverésként kopogott a deszkákon.

A háló kiemelte őket a vízből.

Sötét, bőrre emlékeztető vékonyukon megcsillant a napfény.

– Engedjétek szabadon a galambokat! – Yves ezúttal is kordában tartotta izgalmát.

– Túl messze van a part – suttogetta a királyi galambász segéde.
– Elpusztulnának.

A galambok verdeső szárnyal burukkoltak vesszőfonatos kalicákjukban.

– Engedd csak őket szabadon!

Ha egy sem ér partot a csapatból, akkor talán a következőnek sikerül, avagy az azután következőnek, gondolta Yves.

– Igenis, atyám.

Tucatnyi postagalamb röppent föl heves szárnycsapdosás közepette a levegőégbé. Burukkolásuk hamarosan elhalt a távolban. Az egyik galamb a partnak fordult, s egyre magasabbra szárnyalt. A levélkét rejtő tok ezüstösen megcsillant a napsütésben, a győzelem jeleként.

1. fejezet

Az ötven hintót magába foglaló menet végigvonult a macskaköves utcán. Le Havre népe kétoldalra szorulva éltette királyát és udvaroncait. Szájtátva csodálták a hintók és lószerszámok díszeit, a drága ruhákat, ékszereket és csipkéket, a bársonyt és az aranybrokátot, a fiatal nemesurak széles karimájú, tollas kalapját, akik lóháton ügettek az uralkodó kíséretében.

Marie-Josèphe is arról ábrándozott, hogy lóra ülhet, de álma nem teljesült. Az orléans-i herceg és hercegné hintájába került; e hintó fényét csupán a királyé múlta felül. Szemközt ült a herceggel, a király öccsével, akit mindenki csak Monsieur-ként emlegetett, valamint hitvesével, Madame-mal. Leányuk, Mademoiselle mellette foglalt helyet.

Másik oldalán Monsieur kebelbarátja, a csinos de Lorraine lovag bágyadozott álmosan; elunta már a Versailles-tól Le Havre-ig tartó hosszú utat. Lotte – Mademoiselle, nem szabad elfelejtenem, hogy így kell őt hívnom, most, miután az udvarhoz kerültem, és a palotahölgye lettem, gondolta Marie-Josèphe – kihajolt az ablakon, csaknem olyan izgatottan, mint ő.

A lovag kinyújtotta hosszú lábszárát, ami kis híján a lány lábfejéhez ért.

Madame ragaszkodott hozzá, hogy nyissák ki mindkét ablakot, és húzzák el a függönyöket. Ettől a por, a rakpart bűze, a lovak és lovasok lármája meg a hintók kerekeinek csattogása a macskaköveken sem tántorította el. Imádta a friss levegőt, csakúgy, mint Marie-Josèphe. Meglett kora ellenére – negyven is elmúlt! – mindig a király oldalán vágatott a vadászatokon. Kilátásba helyezte a lánynak, hogy őt is magával viszi legközelebb.

Monsieur vele ellentétben óvni igyekezett magát a miazmás légtől. Ebben selyemkeszkenője és egy illatlabdacs segítette.

A selyemkendővel a port söpörte le bársony ruhaujjáról és zekéje aranycsipkéiről. Szorosan orrához fogta a szegfűszeggel kitömött narancshéjat, hogy ezzel űzze el az utca kellemetlen illatait. Ahogy a hintó egyre közelebb ért a rakparthoz, mind áthatóbb lett a rothadó hal és a száradó hínár szaga. Már Marie-Josèphe is azt kívánta, bárcsak ő is hozott volna magával illatlabdacsot.

A hintó zötykölődve lassított. A kocsis odakiáltott a lovaknak. Vaspatkóik hangosan koppantak a macskaköveken. Az utcát elözönlő városi nép kiáltozva, könyörögve dörömbölt a hintó oldalán.

– Nézze, Mademoiselle de la Croix! – vonta előrébb Lotte Marie-Josèphe-et, hogy mindketten kilássanak az ablakon. A lány mindent látni akart; mindörökre emlékezetébe kívánta vésni ezeknek az óráknak minden pillanatát. Az utca mindkét oldalán rongyos emberek hada éltette a királyt.

– Adj kenyeret! – rikoltották mások.

Egy lovas csörtetett át a sokadalmon. Marie-Josèphe pónin járó ifjú apródnak nézte, aztán észrevette, hogy *justaucorps à brevet*-t visel, azaz aranyhímezéses kék zekét, a király legbelső embereinek öltözékét. A lány elpirult, ahogy rájött a tévedésére.

Az elkeseredett csöcselék belekapaszkodott az udvaroncba; aranycsipkéit rángatták, lova nyergébe csimpaszkodtak. Ő azonban ahelyett, hogy ostorral közéjük vágott volna, alamizsnát osztott szét a király nevében. Pénzérméket adott a hozzá legközelebb állóknak, a tömeg szélén szorongó vénasszonyoknak, nyomorékoknak és rongyos gyerekeknek pedig odahajította a garasokat. Az aljanép úgy örvénylett körülötte, akár az óceán hullámai; olyan szutykosak is voltak, mint a víz Le Havre kikötőjében.

– Ki ő? – kérdezte Marie-Josèphe.

– Lucien de Barenton – mondta Lotte. – Chrétien grófja. Nem ismeri?

– Nem, nem ismertem... – felelte a lány tétován. Nem lett volna illendő, hogy a gróf udvarban betöltött szerepét firtassa, mindamellett csak hozzátette: – Őfelsége képviselőjében ő szervezte meg a bátyám vállalkozását, de eddig nem volt alkalmam személyesen is találkozni vele.

– Egész nyáron távol volt – jegyezte meg Monsieur. – Hanem amint látom, sikerült megmaradnia bátyámnak, a királynak a kegyében.

A hintó megállt. Nyomban nagy tolongás támadt körülötte. Monsieur a keszkenőjével legyezgette magát, hogy elhessegesse a verejtékező lovak és emberek meg a döglött halak bűzét. Az örök kiáltozva próbálták visszaszorítani a tömeget.

– Újra kell majd festetnem ezután a hintót – morogta Monsieur kimerülten. – Az aranyozás egy része is nyilván odalesz.

– Királyunk túl közel engedi magához az alattvalóit – mondta Lorraine. – Dicső jelenlétével nyújt vigaszt nekik – nevette el magát. – De se baj, Chrétien majd letiporja őket harci ménjével.

Chrétien gróf ugyanúgy nem tudna megülni egy tüzes harci mént, mint én, gondolta Marie-Josèphe. Lorraine vidám gúnyolódása egyszerre ejtette zavarba és szórakoztatta.

Féltette a grófot ekkora tülekedésben, noha szemlátomást senki nem osztzott az aggodalmaiban. A legtöbb udvaronc hátasa a keresztes lovagok paripáinak leszármazottja volt, Chrétien gróf azonban hozzá illő, kicsiny, karcsú arabs szürkét ült meg.

– Hiszen a lova nem nagyobb egy poroszkalónál! – kiáltotta a lány. – A végén még eltapossa a nép!

– Ne féljen – veregette meg a karját Lotte. – Nyissa ki a szemét, majd meglátja, mi történik. M. de Chrétien soha nem engedné, hogy megfosszák a lovától.

Lucien de Barenton megbillentette a sokaság felé tollas kalpagját. A nép ujjongva, hajbókolva viszonozta köszöntését. A gróf lova közben egyszer sem állt meg, nehogy körülvegyék. Nyakát nyújtogatva, prüsszkölve lépkedett, s zászlóként lengette a farkát. Úgy hasított magának utat a sokadalomban, mint halak a vízben. A következő pillanatban Chrétien gróf már szabad is volt. A tömeg éljenzésétől kísérve léptetett a király után, végig az utca hosszában. Muskétások sorfala választotta ismét ketté a bámészkodókat. Monsieur hintaja és őrsége tovagördült a gróf nyomában.

Fiatal nemesurak víg csoportja ügetett el mellettük. Lotte fivére, Fülöp, Chartres hercege megállította megtermett pej paripáját a hintó ablaka előtt. Sarkantyújával a vékonyába vágott, hogy a ló felágaskodott; csak úgy csillogott-villogott rajta az aranyozott lószerszám. Tollas kalpagot viselt, bársonyba öltözött, s ékkövel kirakott kard fityegett az oldalán. Csak nemrég tért vissza a nyári

hadjáratról. Ugyanolyan vékony bajszot növesztett, amilyen Őfelségének is volt ifjúkorában.

Madame rámosolygott a fiára. Lotte is kiintett a bátyjának. Chartres lekapta a kalpagját, és nevetve meghajolt előttük lóháton. Nyakában lazán megkötött kendőt lebegtetett a szél, a végét a gomblyukába gyömködtte.

– Úgy örülök, hogy Fülöp épségben ért haza! – mondta Lotte.

– Úgy öltözik, mint egy dorbéz hadfi – bökte ki Madame nyersen. Hiába jött el több mint két évtizede Pfalzból, még mindig erős német akcentussal beszélt. – Nem kétlem, hogy a modora sem különb – csóválta a fejét szeretettel. – Újra vissza kell szoknia az udvari életbe.

– Legalább néhány percre hadd élvezze a hadi sikereit, Madame – morogta Monsieur. – Kétlem, hogy bátyám, a király még egyszer a csatatérre engedné a fiunkat.

– Az lenne a legjobb. Szeretném biztonságban tudni – hagyta rá a Madame.

– A harci dicsőség rovására.

– A harci dicsőségből úgyse a közönséges halandóknak jut, barátom – hajolt oda Lorraine Monsieur-höz, s kezét a herceg gyűrűktől villogó ujjaira fektette. – Akár még a király unokaöccsének vagy öccsének is szűken mérik. Egyedül Őfelségét illeti meg.

– Elég legyen ebből, lovag! Uralkodójáról beszél! – utasította rendre Madame.

Lorraine hátradőlt az ülésen. Izmos karja, melyet eltakart a bársony érzéki puhasága, Marie-Josèphe vállához préselődött.

– Ugyanarról beszélünk, Madame – felelte. – Szinte az egyetlen téma ez, amiben egyetértünk.

Őfelsége balkézről született fia, a rubinttól és aranycsipkétől csillogó Maine herceg, a hintó mellé ugratott fekete paripájával. Madame lesújtó tekintettel horkant fel a láttára, és menten a hátát mutatta. A herceg ránevetett, és a menet elejére vágatott.

– Kár volt jófajta harci mént adni alá – morogta Madame, meg sem hallva Lorraine megjegyzését. – Ugyan minek kell ilyen ló egy egérpotyadéknak?

Monsieur és Lorraine összenézett, majd fölnevettek.

Chartres lova a Maine-é után szökölt. Délceg ifjú volt mindkettő. Legalábbis lóháton ilyennek látszottak. Chartres-t villámló

tekintete daliás vitéznek mutatta, és Maine sántasága sem lett nyilvánvaló. Púpos volt, ám most ezt is alig lehetett észrevenni. A király rég törvényesítette, csupán Madame hánytorgatta még föl neki fattyú mivoltát.

Ezután Őfelsége törvényes unokái ügettek el a hintó mellett. A három gyermek megsarkantyúzta pettyes póniját, hogy beérjék törvénytelen fél-unokabátyjukat, Maine-t és törvényes kuzinjukat, Chartres-t.

– Húzódjon az árnyékba, leányom! – tanácsolta Monsieur Lotténak. – A nap ártana az arcbőrének.

– De apámuram...

– Drága új ruhájának nemkülönben – kontrázott rá Madame.

– Igenis, Monsieur. Igenis, Madame.

Marie-Josèphe is elhúzódt a napsugarak elől. Nem akarta tönkretenni új ruháját, a legszebbet, amit eddig valaha is viselt. Ugyan mit számított, ha Lottétól kapta? Lesimította a sárga selymet, és úgy igazította el, hogy többet engedjen látni az ezüst alsóruhából.

– Hanem kegyed, Mlle de la Croix, csaknem olyan barna bőrű, mint a huronok – szólalt meg Monsieur. – Még utóbb a Kis Indián Lánynak fogják hívni, és Madame de Maintenon is visszaköveteli magának a régi gúnynevét.

Lorraine felkuncogott, Madame ellenben felvonta a szemöldökét.

– Azt ugyan lesheti! – fortyant fel Madame. – A vén boszorka azt szeretné, ha mindenki azt hinné, hogy Maintenonban született, és joga van a márkíz titulusra!

– Madame... – Marie-Josèphe arra készült, hogy megvédelmezze Mme de Maintenont. Mikor Franciaországba érkezett, egyenesen a martinique-i zárdából, a márkíz rendes volt vele. Ahhoz már túl koros volt húszévesen, hogy a Saint-Cyr-i tanodában tanuljon, a márkíz azonban fölfogadta oktatónak; számtant tanított a kislányoknak. Ő és bátyja koldusszegényen jöttek el Martinique szigetéről.

Mme de Maintenon gyakran beszélt pártfogoltjainak a szülőházájáról. Elsorolta, miféle nehézségekkel kellett szembenéznie az Újvilágban. Biztosította az előkelő születésű, ám elszegényedett lánykákat, hogy amennyiben kellően istenfélők és engedelmesek,

amilyen ő is volt, Őfelsége gondoskodik a hozományukról, s ilyen formán kikerülhetnek körülményeik csapdájából.

– Használja a bőrápolót, amit kegyednek adtam? – szakította félbe Monsieur Marie-Josèphe-et, és orrát az illatlabdacshoz szorítva pillogott rá. Tény és való, neki tejfehér volt az arc bőre. A hatást rizspor fokozta, továbbá fekete szépségflastromok, melyeket a po-facsontján és a szája sarkában helyezett el. – Kitűnő készítmény, nem akad párja, de csak akkor használ, ha nem megy a napra!

– Ne undokoskodjon, papa! – mondta Lotte. – Marie-Josèphe arc bőre sokkal halványabb most, mint amikor megérkezett.

– Amit az én bőrápolómnak köszönhet – jegyezte meg Monsieur.

– Hagyja már békén, szegényt! Nincs abban semmi szégyen, ha kijár valaki a szabadba. Én is ilyen voltam. Hiszen Őfelsége is azt panaszolja, hogy manapság senki nem élvezi a kertje áldásait. Már engem és újabban Mlle de la Croix-t leszámítva. Mit is mondott az előbb, leányom?

– Nem fontos, asszonyom – felelte Marie-Josèphe, aki hálás volt, hogy Monsieur nem engedte végigmondani védőbeszédét Mme de Maintenon mellett. Az udvarban fölöttébb kockázatos volt véleményt nyilvánítani; Mme de Maintenonról és Madame jelenlétében pedig egyenesen ostobaság.

– Hőhehő! – rikoltotta a kocsis, mire a hintó nagyot zökkenve megállt. Marie-Josèphe előrebukott, s csaknem leesett az ülésről. Bokája közben hozzáért Lorraine elegáns, hosszú lábszárához. A lovag gálánsan megtartotta a karjánál fogva, egészen addig, amíg a kocsi rázkódása alább nem hagyott. Láruk egymáshoz súrlódott. Lorraine lemosolygott a lányra, ő pedig visszamosolygott rá, de aztán gyorsan lesütötte a szemét, mert zavarba jött saját gondolataitól. A lovag korát meghazudtolóan daliás férfi volt. Ötvenöt esztendő volt, egyidős a királlyal. Hosszú fekete parókája is az Őfelségéére hajazott. A szeme neki is égszínkéken szikrázott. Marie-Josèphe hátrébb húzódott az ülésen, hogy jobban elférjen. Lorraine kényelmesen elterpeszkedett, mire lábszára újra a lányéhoz szorult.

– Üljön egyenesen, uram! – szólt rá Madame. – Senki nem adott engedélyt rá, hogy elheverjen a jelenlétemben!

Monsieur megveregette a lovag térdét.

– Én viszont engedélyt adok rá, drágám – mondta. – Barátunk túl nagyra nőtt ehhez a hintóhoz.

– Én meg túlon túl megszélesedtem – tette hozzá a Madame. – Ennek ellenére nem sajátítom ki magamnak a teljes ülést.

Lorraine összehúzódkodott. Ahogy kihúzta magát, parókája csúcsa a hintó tetejét súrolta.

– Bocsánatáért esedezem, asszonyom! – Fölvette tollas kalpagját, és kinyitotta az ajtót. Ahogy lelépett az utcára, végighúzta a kócsagtollakat Marie-Josèphe csuklóján.

Monsieur utánasiert.

Marie-Josèphe visszanyerte a lélekjelenlétét, s ismét Madame-ra és Lottéra figyelt, ahogy illett.

– Visszalovaglok Yves-vel Versailles-ba – mondta gyorsan. – Így mindenkinek több helye lesz a visszaúton.

– Drága gyermekem – felelte Madame. – Ennek semmi köze a hintó méreteihez. – Fölkelt ültéből, és kiszállt. Monsieur a kezét nyújtotta, hogy kisegítse, Lorraine pedig Lotte leszállásánál segédkezett. Marie-Josèphe gyorsan leugrott utánuk. Alig várta, hogy viszontlássa a bátyját. Lorraine megvárta. Úgy bánt vele, mintha egyenrangú lenne a király testvéröccsének családjával. Kezét nyújtotta hát hölgyének. Ez a figyelem elbűvölte a lányt, ugyanakkor el is röstellte magát. Kibillentette az egyensúlyából. Martinique-on soha nem érte ehhez hasonló. Csöndes élete volt, a bátyja háztartását vezette, segédkezet nyújtott a kísérleteiben, és rengeteget olvasott a legkülönbözőbb témákban.

Most Madame oldalán lépkedett az utcán, aki méltóságán alulnak érezte, hogy tudomást vegyen a koszról és a bűzről. A király a rakparton kívánta fogadni az expedíciót, mivel pedig Madame az udvartartáshoz tartozott, hát elkísérte, éspedig zokszó nélkül.

Ő aztán a világért sem panaszkodna nyilvánosan, nyugtázta magában Marie-Josèphe mosolyogva. Szűkebb körben azonban a pfalzi hercegnő ritkán válogatta meg a szavait. Hírhedt volt keresetlen, nyers beszédéről.

Monsieur megérintette Lorraine könyökét, aki kézcsókkal búcsúzott a lánytól, majd csatlakozott urához. Nem mehetett szorosan mellette, mert Madame elfoglalta helyét a férje mellett. Chartres leszökönt a lováról, egy lovásznak vetette oda a gyeplőt, és felajánlotta karját a hűgának.

Marie-Josèphe bókolva lépett hátrébb az őt megillető helyre.

– Tartson velünk, Mlle de la Croix! – szólt oda Madame. – Majd a lovag lesz a kísérője.

– De Madame...!

– Tudom, mit jelent nélkülözni a család támaszát. Jómagam azóta nem látogattam haza, hogy francia földre léptem. Ennek két évtizede. Jöjjön velünk, és egy pillanattal sem kell tovább várnia a bátyjára a sükségesnél.

Marie-Josèphe hálás meglepetéssel hajolt le, és csókolta meg Madame ruhájának szegélyét. Oldalán a lovag bókolta Madame és Monsieur felé. A lány kiegyenesedve nem győzött csodálkozni, hogy Lorraine Monsieur és nem Madame kezét csókolta meg. A lovag ezután karját nyújtotta neki, rávillantva titokzatos, elbájoló mosolyát.

Marie-Josèphe az előkelő menet legelején, a legdélcegebb udvaroncok körében találta magát, holott nem lett volna joga ehhez. Megigézte ez a kiváltság.

A király fogata az ötvenhintós sor legelején állt. Ajtaján szikrákat vetett az arany napkorong. Nyolc ló toporzékolt előtte nyihogva, a csilingelő lószerszámot rázva. Hóféhér paripák voltak, pénzérme nagyságú fekete pettyekkel. A csődöröket a kínai császár ajándékozta uralkodótársának egy hintóért cserébe. Lajos unokái pettyes pónikat kaptak.

– Csak óvatosan, Mlle de la Croix – szólt oda halkan Lorraine, ahogy elhaladtak a remek lovak mellett. Átható veritékszaguk elkeveredett a hal- és hínárbúzzal. – Ezek a lények félig leopárdszármazékok, ragadozók.

– Képtelenség, uram! – mondta Marie-Josèphe. – Lovak és leopárdok nem nemzhetnek ivadékokat.

– Nem hisz a grifekben?

– A világ tele van ismeretlen teremtményekkel, ezek azonban a természet szülöttei...

– Ha nem éppen kimérák...

– Nem pedig sasok és oroszlánok keverékei...

– Netán tengeri szörnyek?

– Vagy emberek és démonok sarjai!

– Elfelejtettem, hogy kegyed foglalkozik alkímiával, csakúgy, mint bátyjaura.

– Nem alkímia az, uram! A bátyám a természetfilozófiát studiózza.

– Kegyednek hagyva az alkímiát... a szépség alkímiáját.

– Nem, uram, egyikünk sem ártja bele magát az alkímiába. A bátyám a természetfilozófiában mélyedt el, én a matematikába kontárkodtam bele kissé.

– Nem látom, mi itt a különbség – mosolyodott el újra Lorraine. A lány szívesen kifejtette volna, hogy az aranycsinálókkel ellentétben a természetfilozófusokat nem érdekli a halhatatlanság elérése, sem a nemtelen fémek átváltoztatása arannyá, Lorraine azonban elintézte a kérdést egyetlen vállrándítással. – Nyilván én nem érem fel ésszel a különbséget. Számtant ért matematikán? Veszedelmes egy tudomány! Ha értenék hozzá, ki kellene számítanom a teljes adósságomat. – Megborzongott e gondolatra, majd közel hajolt a lányhoz, úgy suttozta: – Kegyed annyira gyönyörű, hogy elfeledkeztem... rendhagyó ténykedéséről.

Marie-Josèphe elpirult.

– Mióta a bátyám elment Martinique-ról, nem tudtam segíteni. – Ahogyan matematikával sem foglalkozni, tette hozzá sajnálkozva gondolatban.

Fiatal nemesek szökkentek le lovaikról, mialatt atyjuk, anyjuk és testvérénjeik leléptek hintajukról. A francia és külhoni hercegek és hercegnők, a főurak, az egész díszbe öltözött versailles-i udvartartás rangsor szerint felsorakozott a király üdvözlésére.

Őfelsége fogata mellett Chrétien gróf is lecsusszant az arabs szürkéről. A vele egy rangban álló többi férfi mind kardot kötött, az ő övéből azonban rövid tőr csüngött alá. Különben is szemlátomást megvetette a divatot. Ugyan aranyhímes kék zeke volt rajta – annak jeleként, hogy a király belső bizalmasa –, nyakát sem csipke, sem szalagsokrok nem ékesítették. Ehelyett egyszerű nyakravalót hordott, melynek végeit a gomblyukába gyömöszölte. Kis bajsza a katonatisztekére emlékeztetett. Chartres még fennén páváskodott a nyári hadjárat során elért sikereit követően, a többi udvaronc azonban leborotvtálta az arcát, akár a király. Chrétien gróf parókája aranybarna volt, amit hátul befont, mint a hadfiak. Holott az volt a módi, hogy fekete legyen, mint Őfelségéé, és göndören hulljon a vállára. Marie-Josèphe értette ugyan, hogy ha valaki olyan magas kegyben áll, mint ő, az fittyet hányhat a divatra, ennek ellenére

botorságnak, ha nem éppen nevetségesnek érezte, hogy a gróf úgy öltözik, mint egy közönséges kapitány.

Ébenfekete sétabotjára támaszkodva Lucien de Barenton odaintett magához hat lakájt, akik aransárga és skarlátpiros se-lyemszőnyeget terítettek le a kövezetre, nehogy Őfelsége valami iszamos mocsokra, ne adj isten halbelsősége lépjen.

Az udvaroncok kettős sorfalat alkottak a perzsaszőnyeg két ol-dalán. Mosolyuk mögé rejtették ádáz irigységüket a gróf iránt, aki a király közeli bizalmasa volt.

Marie-Josèphe a király hintájának szomszédságában találta magát; csupán legközelebbi hozzátartozói választották el felséges személyétől. Legközelebb természetesen törvényes gyermeke állt hozzá. Madame elvonult Maine, annak neje és a herceg testvér-bátyja mellett, ezzel is kimutatva, hogy családja előbbre való a faty-taknál.

Chrétien gróf hordszékért kiáltott. Négy libériás inas menten előállt vele. Másik négy Mme de Maintenonét hozta.

A gróf kinyitotta Őfelsége hintájának ajtaját.

Marie-Josèphe szívverése fölgyorsult. Olyan közel állt a ki-rályhoz, hogy egyedül a hintó ajtaja választotta el tőle. Az ajtóról személytelen közömbösséggel ragyogott rá az arany napkorong. Csupán Őfelsége sötétbarna zekéjének ujját látta, meg kalpagja fehér tollait és lakkcipője magasított, veres sarkát. Lajos kegyesen fogadta népe éljenzését.

– Adj nekünk kenyeret! – tört elő a tömegből egy toprongyos alak. – Az adóid éhínséggel sújtják a családunkat!

A muskétások megsarkantyúzták lovaikat, és elindultak felé. Társai visszahúzták a sokadalomba, amelyik magába nyelte. Két-ségbeesett kiáltásai fojtott szitkoknak adták át a helyüket. A király rá sem hederített. Udvara követte példáját – úgy tettek, mintha az egész meg sem történt volna.

Őfelsége úgy lépett át a hordszékbe, hogy lába nem érintette sem a földet, sem a perzsaszőnyeget.

A második gyaloghintót Mme de Maintenon foglalta el. Szi-gorú fekete ruhát viselt, és a haját is egyszerűen fésülte. Annak idején, mikor a király titokban feleségül vette, híres volt eszéről és szépségéről. Mások (például Madame) szerint nem volt itt semmi-féle esküvő, csupán királyi szerető maradt. Vajon bókolk-e neki

az udvaroncok, tűnődött Marie-Josèphe, hogy elnyerjék a kegyeit? A lány úgy látta, hogy Mme de Maintenon a maga részéről senki elismerésére nem pályázik a királyén és a Teremtőén kívül – ami különben egy és ugyanaz. Nem is kedvelt egyetlen udvaroncot sem Maine hercegen kívül, akit fiaként szeretett.

Luciennel az élen a hordszékek elindultak a rakpartra vezető rámpán. A gróf bicegett kissé. Sétabotja tompán kopogott a perzsaszőnyegen.

Mme de Maintenon gyaloghintója aztán félreállt, hogy előreengedje a rangban fölötte állókat. A hivatalos hierarchia szerint a király hitvese mindössze márkíznak számított.

Az udvaroncok kettős sorfala libasorba rendeződve elindult Őfelsége után: legelől a megözvegyült Grand Dauphin ment, azaz Monseigneur, Lajos egyetlen közvetlen törvényes utóda. Mögötte kisfiai, Burgundia, Anjou és Berri hercegei masíroztak.

Ezt követően Monsieur, Madame, Chartres és Mademoiselle d'Orléans csatlakozott a menethez Lorraine és Marie-Josèphe társaságában. Az udvaroncok szigorú sorrendjét egyedül a lány bontotta meg. Hálás volt ezért Madame-nak, ugyanakkor feszélyezve is érezte magát, amiért megsértette az etikettet. Kivált akkor tudatosult ez benne, amikor elhaladt Maine hercegné mellett, aki gyilkos tekintetet küldött feléje.

A király gályája a rakpart távolabbi végében ringott a vízen bevont vitorlákkal, nyikorgó eresztékekkel. A hajótaton Apollón hajnali paripái szökelltek a magasba. A hajó mozgása mintha életre keltette volna őket.

Fuvallat kelt a nyílt vízen, só és hínár illatával terhesen. A király lobogója a ráfestett jelvénnel meglibbent, majd ernyedten újra összelappadt a hőségben. Matrózok rakodták ki Yves holmiját: ládákba csomagolt felszerelését, személyes poggyászát meg egy batyut, amely szemfedőbe csavart tetemre emlékeztetett.

Yves lefutott a hajópallón. Marie-Josèphe nyomban ráismert, noha zöldfülű ifjonc volt még, mikor utoljára látta. Mostanra szép szál férfitá vált. Elegánsnak és szigorúnak hatott fekete talárjában. Marie-Josèphe a legszívesebben elé futott volna, Saint-Cyr és Versailles azonban illemre tanította.

Most vagy fél tucat tengerész trappolt le a hajópallón, megörnyedve a vállukon hordozott rudak súlya alatt. E rudak között

háló feszült ki, rajta aranyozott dézsza csüngött. Yves a keskeny rámpa végében várt rá, majd megfogta a szélét, ne billegjen ide-oda. A hajóskapitány csatlakozott hozzá, s együtt mentek végig a mólón. Yves végig rajta tartotta kezét a dézsán, mintha védeni akarná, mintha az övé lenne.

Hirtelen tündérhang csendült föl a kivonult udvartartás felett. Váratlan szépsége úgy meghökkentette Marie-Josèphe-et, hogy kis híján elvesztette az egyensúlyát. A király jelenlétében senki nem mert dalra fakadni, csak ha erre Őfelsége parancsot adott. Távoli földek akkordjai voltak ezek, tán a gályáról hallatszottak.

Yves egyre közelebb ért. Benyúlt az aranyozott dézsába. A dal elhallgatott, helyette horkantás, prüszkölés, majd valami morgás-féle hallatszott.

Az udvaroncok körbevették Őfelsége hordszékét. Marie-Josèphe Madame mellé került, aki megszorította a kezét.

– A bátyja épségben hazakerült. Egyedül ez a fontos – súgta oda.

– Hazakerült, éspedig úgy, hogy bebizonyította az igazát, Madame – felelte a lány, elég hangosan ahhoz, hogy a hercegné meghallja. – Bátyámat egyedül ez érdekli.

Yves és emberei a perzsaszőnyeg szélén találkoztak a királlyal. A tengerészek nem léptek rá, a hordszékvivők viszont nem léptek le róla.

– Üdvözlöm, de la Croix atya – mondta Lucien.

– Én is önt, Chrétien gróf – viszonzta a köszöntést Yves.

Meghajoltak egymás felé. Yves hiába fegyelmezte meg arckifejezését, büszkesége és diadalérzete átsugárzott magára erőltetett szerénységén. Tekintete végigfutott az udvaroncok hadán, akik egyedül miatta gyűltek ide, ebbe a szutykos kikötőbe. Marie-Josèphe elmosolyodott; örült a bátyja sikerének, aki Lajos természetfilozófusa és felfedezője lehetett. Azt várta, hogy Yves visszamosolyog rá, s talán meglepetten nyugtázza, hogy noha rövid időt töltött csak Versailles-ban, mégis milyen tökéletes udvari dáma lett belőle.

Bátyja azonban az udvaroncokat vette szemügyre, és még csak meg sem állapodott a húgán a tekintete. Madame előretolakodott, hogy belelásson a dézsába, s a lányt is magával húzta.

Újra fölcsendült a dal; előbb halk suttogás volt, ami kiáltássá, a harag és elkeseredés sikolyaivá hangosodott. Marie-Josèphe megborzongott a hallatán.

A dézsában lévő akármí összerázkódott. Víz fröccsent ki Yves-re és a tengerészekre, akik ijedten hőköltek hátra. A lény megpróbált kiszabadulni az őt fogva tartó ponyvából.

Chrétien gróf kinyitotta a hordszék ajtaját. Őfelsége kihajolt az ülésén. Udvaroncái meghajoltak vagy bókoltak előtte. A férfiak levetették a kalapjukat. Marie-Josèphe is kivágott egy pukedlit. Még a nehézkes, az udvari etikettben járatlan tengerészek is utánuk csinálták. A lény újra fölsikoltott. Mikor a ringó dézsa megbillent, zöldesfekete haja a peremére hullott.

– Hiszen ez él! – álmélkodott Lajos.

– Igen, Felség – mondta Yves, és félrehúzta a víztől csöpögő ponyva egyik oldalát. A lény vergődni kezdett, s lefröcskölte Lajos selyemzekéjét. A király elhúzódott előle, s illatlabdacst szorított az orrához. Yves ismét betakarta a lényt.

Őfelsége a kapitányhoz fordult.

– Jó munkát végeztek.

Ezzel visszahúzódott a hordszékebe. Chrétien gróf rácsukta az ajtót, s a gyaloghintó hordozói futólépésben elindultak, hogy elvigyék a királyt. Marie-Josèphe újabb bókot vágott ki. Az udvaroncok hajlongva utat engedtek uruknak.

Chrétien gróf kicsiny, súlyos bőrzacskót nyújtott át a gálya kapitányának, majd Yves-nek odabiccintve Lajos után indult.

A kapitány kinyitotta a király ajándékát, s kacagva pergette ki kezére az aranytallérokat. Kétmaroknyi Lajos-arany volt – az aranypénz Őfelsége dicsőségét hirdette.

– Köszönöm, Felség! – kiáltott a kapitány a távolodó hordszék után. – És neked is köszönöm, udvari bolond!

Az udvaroncoknak a lélegzete is elakadt a döbbenettől. Lorraine lovag fölkuncogott, és odasúgott valamit Monsieur-nek. Lajos öccse az illatlabdacsa és csipkái mögé rejtette kaján mosolyát.

Chrétien gróf úgy tett, mintha meg sem hallotta volna a kapitány megjegyzését, noha nyilván nagyon is hallotta. Sétabotja hangosan kopogott a perzsaszőnyegen, ahogy végigbicegett a mólón.

Yves megragadta a kapitány karját, hogy elhallgattassa.

– Nagyúrról beszélsz, hékás, Lucien de Barentonról, Chrétien grófjáról!

– Nem róla! – nevetett fejét csóválva a kapitány. – Maga játssza itt az udvari bolondot, de la Croix atya! Sikeres utunk volt, uram – hajolt meg aztán nyomban. – Bármikor a szolgálatára állok... akkor is, ha történetesen tengeri szörnyekre vadászik.

Ezzel a gálya felé indult.

Madame oldalba bökte Marie-Josèphe-et.

– Üdvözlje a bátyját, leányom!

A lány hálásan bókolt, fölcsippentette selyemszoknyáit, hogy ne érjenek a csillogó halpikkelyekhez, és Yves felé futott. Ő azonban továbbra sem vett róla tudomást.

A lány tétovázva lassított. Csak nem haragszik rám? – gondolta. De hát nincs rá semmi oka. Ami azt illeti, nekem lenne okom haragra.

– Yves...?

A bátyja rápillantott, és föl vonta fekete szemöldökét.

– Marie-Josèphe, te vagy az? – lágyult el az arca, mintha kicserélték volna. Egyik pillanatban még a komoly, szigorú, felnőtt jezsuita volt, a másikban az örvendező testvérbáty. Három öles lépést tett előre, és karjába ölelte a húgát, aztán körbeforgatta, akár egy gyermeket. A lány hozzábújt, s arcát a talár fekete gyapjújához szorította.

– Alig ismertelek meg... nem, valójában meg sem ismertelek! Felnőtt hölgy lettél!

Marie-Josèphe-nek annyi mondandója lett volna a számára, hogy inkább hallgatott, nehogy minden egyszerre bukjon ki a száján. Yves leültette, és alaposan megnézte magának. A lány fölmosolygott napcserezte arcába, mosolyráncaira. Feltűnő volt a kontraszt bátyja lebaráncult bőre és az ő divatos sápatagsága között. Yves fekete haja rendetlen, göndör fürtökben hullott a vállára – a legtöbb udvaronccal ellentétben nem viselt parókát. Ezzel szemben Marie-Josèphe hajtúkkal és sütővassal rendezte csigákba rőtarany sörényét a fontange,² e dróttal megerősített, csipkéből és fodrokból megépített fejfedő alatt.

² Nevét Marie Angélique Fontanges-ról, Lajos egyik szeretőjéről kapta. A márkinő egy vadászaton így tűzte fel lebomlott haját. Lajosnak annyira megtetszett, hogy eztán így kellett hordania.

A két testvér szeme ellenben ugyanolyan volt: eleven tekintetű, sötétkék szempár.

– Drága bátyám, nagyon jól nézel ki! Jót tett neked ez az út.

– Huh, borzasztó volt! – borzongott össze Yves. – De túl elfoglalt voltam ahhoz, hogy zavarjon.

Húgát átkarolva az aranyozott dészához lépett. A lény hangos rikoltozásba és verdesésbe kezdett.

– Menjünk akkor – mondta Yves. A tengerészek újra fölemeltek terhüket. Mezítelen, tetovált karjukon megfeszültek az izmok a dézsá, a víz és az élő préda súlya alatt. Marie-Josèphe megpróbált belelátni a dészába, a nedves ponyva azonban mindent elfedett. Átkarolta Yves derekát. Bőven lesz még ideje megszemlélni a különös teremtményt.

A testvérpár végigment az udvaroncok kettős sorfala között. Minden jelenlévő – még Madame és Monsieur, meg a királyi vérből való hercegek és hercegnők is – nyakukat nyújtogatva próbálták többet meglátni a szörnyből, melyet Yves ejtett el a király megbízásából.

Még szalutáltak is Yves-nek, ahogy elment mellettük.

A páter habozott egy pillanatra, mi erre a megfelelő válasz. Marie-Josèphe már majdnem oldalba bökte, hogy viselkedjen. Gyermekejjel mindig többet törődött a madárgyűjteményével, mint a jó modorral.

Hanem aztán a lányt kellemes meglepetés érte, mert Yves tökéletes udvari pallérozottsággal és a helyzetéhez illő mértéktartással hajolt meg Monsieur és Madame irányába.

Marie-Josèphe pukedlizett Monsieur előtt, Madame ruhája szegélyét pedig ajkához emelte, és megcsókolta. A testes hercegnő nyájasan rámosolygott, és helyeslően bólintott.

Yves most a királyi család tagjai felé bókolt, s ahogy továbbmentek, gáláns biccentéssel nyugtázta az udvaroncok éljenzését.

Félúton jártak a mólón a hercegek, hercegnők, grófok és grófnők gyülekezetében, mikor Marie-Josèphe és Yves elhaladt a második hordszék előtt. Ablakai csukva voltak, és a függönyöket összehúzták az üveg előtt. Szegény Mme de Maintenon, akinek kötelessége volt elkísérni a királyt Versailles-ból Le Havre-ba, a legcsekélyebb érdeklődést sem mutatta a különös teremtmény és foglyul ejtője iránt.

– Bárcsak veled lehettem volna! – mondta Marie-Josèphe. – Bárcsak láthattam volna a tengeri szörnyeket!

– Fáztunk, agyonáztunk; nyomorult egy sorunk volt, s a hurrikánok kis híján hullámsírba küldtek minket. A legénység téged hibáztatott volna mindenért. Egy hadihajón egy nőt ugyanúgy nem látnak szívesen, mint egy tengeri szörnyet.

– Micsoda ostoba babona! – Marie-Josèphe útja Martinique-től idáig ugyan kényelmetlen volt, mégis fölöttébb élvezte.

– Sokkal jobb helyed volt a zárdában.

Marie-Josèphe-nek elakadt a lélegzete ezekre a szavakra. Bátyjának eszerint fogalma sincs arról, milyen az élet az apácák között. Honnan is tudhatná? Mert ha tudná, nyilván nem hagyta volna őt azon a nyomorúságos helyen, ahol bele lehet pusztulni az unalomba és a mindent megülő csöndbe.

– Annyira hiányoztál! – mondta. – Aggódtam érted!

– Valahányszor rád gondoltam, hallani véltem a kis zeneszámaidat. Komponálsz még?

– Versailles-ban aligha terem babér műkedvelő zenészek számára – felelte a lány. – De azért hamarosan meghallgathatsz egyet a szerzeményeim közül.

– Sokat gondoltam rád, Marie-Josèphe... csak nem ilyen öltözékben képzeltelek magam elé.

– Nem tetszik?

– Illetlen viselet.

– Dehogy, tökéletesen illendő – vágta rá Marie-Josèphe, elfeledkezve a maga első ijedelméről a szűk derék és a mély nyakkivágás láttán. Csakhogy akkor még semmit nem tudott az udvari életről.

– Nem illik a helyzetedhez. Sem az enyémhez.

– Nem illett volna egy gyarmatokra szakadt lányhoz. Most azonban a király természetfilozófusa vagy, én pedig Mademoiselle palotahölgye. Udvari öltözetet kell viselnem.

– És én még azt hittem, hogy biztonságban tudhatlak, és számíthatok tanításra – morogta Yves.

Fölléptek a rakpartra a mólóról.

– Nem maradhattam Saint-Cyrben – mondta Marie-Josèphe.

– Ott minden oktátónak föl kell vennie az apácafátyolt.

– Pedig az illene hozzád – nézett rá Yves meglepődve.

A király indulása megkímélte őket a testvéri civódástól. Marie-Josèphe, Yves és valamennyi udvaronc bókolva nézte végig, hogyan száll föl hintájára az uralkodó. A fogat aztán muskétások rajától körülvéve elrobogott. A toprongyos városi nép éljenezve, kiáltozva, könyörögve Őfelsége után tódult.

Egyedül Chrétien gróf, több muskétás, a galambász, a társzerek meg egy egyszerű hintó maradtak az elcsöndesült rakparton.

A galambász segédje elé sietett, aki a poggyászhordozókkal együtt jött a móló felől, s vesszőfonatos kalitkákat egyensúlyozott a karjában. A többségük üres volt. A mester elvette tőle azokat a kalitkákat, amelyekben még volt galamb.

Tegyétek oda a dézsát! – mondta a tengerészeknek Yves, az első szekérre mutatva. – Csak óvatosan...

– Én is látni szeretném – szólalt meg Marie-Josèphe.

Az utolsó szekerek is átzötyögtek a macskaköveken.

A kerekék zörgése, a kiáltozás, az ostorpattogás megijesztette a lényt, s újra vergődni, sikoltozni kezdett. Sikolyai vérfagyasztó énekbe torkolltak. Marie-Josèphe rémülten hallgatott el, s az igáslovak is kis híján megbokrosodtak félelmükben.

– Csak óvatosan! – mondta újra Yves.

Marie-Josèphe a dézsa fölé hajolt, úgy kandikált befelé.

– Nyugalom! – szólt rá a teremtményre, ám az tovább rikoltzott.

A tengerészek a földre ejtették a dézsát. A hordozó rudak és a háló fölébe borultak. Víz fröccsent ki a macskakövekre. A tengeri szörny felnyögött. A tengerészek szaladni kezdtek a gálya felé, kis híján a földre döntve a galambászokat. Az üres kalitkák a földre hullottak a segéd kezéből. A mester, aki nagy, gyöngéd lapátkezebe fogta a galambokat, míg mások a vállára és a feje búbjára telepedtek, most a biztonság kedvéért ingébe rejtette védeniceit.

– Gyertek vissza! – kiáltott Yves a tengerészek után. Hanem nekik már mondhatta. És ha ez nem lett volna elég, társaik, akik Yves személyes poggyászát vitték, most otthagyták a ládákat és batyukat, na meg egy félelmetes, beburkolt testet, és a hajóra menekültek.

Marie-Josèphe megpróbálta nem kinevetni hoppon maradt bátyját. A kocsisoknak a lovakat kellett hajtaniuk, nem jöhettek a segítségére. A muskétásoknak pedig rangjukon alul lett volna

holmi teherhordás. Természetesen Chrétien gróftól sem lehetett elvárni hasonlót.

Yves mérgében megpróbálta maga fölemelni a szekérre a dézsát, ám épp csak a sarkát tudta megmozdítani. A rakpart falán bámészkodó, rongyos utcakölykök kuporogtak, akik kaján hujtogatással kísérték az eseményeket.

– Hé, fiúk!

Lucien szavára a suhancok menten elhallgattak. Leugrottak a falról, hogy menekülőre fogják, a gróf azonban kedvesen szólt hozzájuk, és pénzt vetett eléjük.

– Itt van egy sou. Gyertek, dolgozzatok meg még egyért. Segítetek de la Croix atyának fölrakodni a szekerekre.

A fiúk szolgálatkészen Yves-hez futottak. Ezek a szutykos, ágrólszakadt, mezítlásbas kölykök nem féltek a lény nyögdecselésétől. Egy karéj kenyérért is kaphatók lettek volna a feladatra. Fölrakták a teremtményt az első szekérre, a személyes holmikat a másodikra, a letakart testet pedig arra, amelyet előzőleg jéggel töltöttek meg.

Föl kell majd boncolnunk, állapította meg Marie-Josèphe. Az én furmányos bátyám kifogott egy szörnyet a tengerből a királynak, egyet pedig önmagának.

– Yves, gyere, menjünk együtt! – hívta a pátert.

– Lehetetlen – felelte ő, és fölmászott az első szekérre. – Nem hagyhatom magára a teremtményt.

Marie-Josèphe csalódottan átlépkedett a rakpart túloldalán álló egyszerű, közönséges hintóhoz. A lovász kinyitotta az ajtaját. Chrétien gróf gálánsan besegítette. A lányt meglepte, mekkora erő van a kezében. Lucien ujjai sokkal hosszabbak voltak, mint a termete alapján várni lehetett. Puha szarvasbőr kesztyűt viselt.

Vajon miért nem ment el a kísérettel? – gondolta a lány. Feszélyezte, hogy társalognia kell vele, mert a grófnak rangja és hatalma volt, neki pedig nem. Az igazat megvallva azt sem tudta eldönteni, lehajoljon-e hozzá vagy se. Lenézni rá ekkora magasságkülönbségből szintén nem lett volna illendő. Szerencsére megoldotta a problémát, hogy beszállhatott a hintóba.

– Köszönöm, gróf úr – mondta.

– Állok szolgálatára, Mlle de la Croix.

– Láta a tengeri szörnyet?

– Nem igazán érdekelnek a torz lények, Mlle de la Croix. Bocssásson meg, de nem maradhatok tovább.

Marie-Josèphe elpirult zavarában. Akaratán kívül megsértette Lucien de Barentont. Gyanította, hogy ez az oka az éles hangnemnek, amit használt.

A gróf rászólt arabs szürkéjére. A ló fél térdre ereszkedett. Lucien nyeregbe szállt. Lova fölállt, egy kurta pillanatra tétován imbolygott, de aztán büszke vágtába kezdett, hogy a király után vigye lovasát. Farka zászlóként úszott utána.

2. fejezet

A napnyugta fényei szétterültek a versailles-i kastély parkja felett. A félhold már magasan járt az égen. A fogat lovai meggyorsították lépéseiket az erdő sötétjében, a keményre döngölt földúton.

Marie-Josèphe a hintó oldalának támasztotta a fejét. Már bánta, hogy nem ült be Madame mellé Monsieur utasokkal telezsúfolt hintájába. Madame bizonyára roppantul szellemes megjegyzésekkel szórakoztatná a mai kirándulásról. Monsieur és Lorraine meg a szokásos tüskés évődésbe fogna. Chartres, aki feltehetően a hintó oldalán lovagolna, beszámolna neki legutóbbi kémiai kísérletéről. Hiszen ő az egyetlen nő és feltehetően az egyetlen emberi lény az udvarban, aki értené, miről beszél. A neje semmiképpen sem, de nem is érdekelte az efféle. Chartres hercegnéje a maga útját járta. Most sem volt kedve elhagyni a Palais Royale-t, és ideveszkelődni Párizsból, beállni atyja kíséretébe.

És ha Chartres szólna hozzá, akkor talán Maine hercege is követné a példáját. Meg persze Őfelsége unokái, Burgundia hercege és a kisöccsei, akik nyilván szintén részt kérnének az ő, Marie-Josèphe figyelméből.

Maine, Chartres-hoz hasonlóan megnősült már. Burgundia hercege a serdülőkor határán állt, öccsei pedig még gyermekek voltak. Mind mérhetetlenül fölötte álltak. Porszem volt a szemükben.

Mégis örült a társaságuknak.

Unatkozva, nyugtalanul nézett ki a fákra. Ekkora távolságban Őfelsége rezidenciájától már elvadult az erdő. Az aljnövényzetben eldőlő fák meredeztek. A szekérútra ráhajoltak a páfrány kecses törei. A napnyugta rőtáry fénybe vonta a világot. Ha most lóháton ülnék, gondolta Marie-Josèphe, megállnék, és az erdő neszeire fülelnék, az elfészkelődő madarak énekére, a denevérszárnyak halk

surrogására. Ehelyett hintaja továbbhajtott a szürkületben. A kocsis és a kísértét nem érdekelte holmi madárdal. Ahogyan nyilván a bátyját sem, ha vele tartott volna.

A fák már ritkábban nőttek, az aljnövényzet eltűnt, s elhullott gallyak sem heverték a földön. Ez már megszelídített, gondozott erdő volt, amely nem állta útját az ide vetődő vadászoknak. Marie-Josèphe elképzelte, hogyan vágtatna végig egy keskeny ösvényen a király nyomában, szarvast üldözve.

Ekkor velőtrázó, harcias üvöltés harsant az alkonyati erdőben. Marie-Josèphe az ajtóba és az ülés szélébe kapaszkodott ijedtében. A lovak riadtan, nyihogva fölágaskodtak. A kocsi nagyot zökkent. A kimerült állatok nekidurálták magukat, hogy elmeneküljenek az iszonyatos zenebona elől. A kocsis kiáltozva fogta vissza őket.

A tigris bömbölése a királyi Menazsériában az összes többi egzotikus teremtményt felébresztette és fölbőszítette. Az elefánt trombitált, az oroszlán és a bölények is kieresztették a hangjukat.

A tengeri szörny sem maradt adósuk.

Vad, hátborzongató éneke megdobogtatta Marie-Josèphe szívét. Ez a sikoltozás nyers, erotikus és szenvedélyes volt, mint a sasok vijjogása. Versailles szelíd erdejében ugyanolyan fenyegető árnyak rejtőztek, mint Martinique ember nem járta tájain.

A tengeri szörny ismét fölkiáltott, mire az állatsereglet elhallgatott. A szörny dala suttogássá halkult.

Az öt szállító szekér a Nagy csatorna egyik ága mentén zötykölődött előre. A csatorna vizét kísérteties köd ülte meg, lapos hullámai Ófelsége miniatűr flottájának oldalát paskolták. A pogyászszállító szekerek ráfordultak a Királyné útjára, kerekeik alatt megcsikordult a kavics. Apollón kútja felé tartottak.

Marie-Josèphe hintaja továbbgördült a kastély és a díszkert felé.

– Hé, kocsis! – hajolt ki az ablakon.

A kocsis megállította a fogatot. A kimerült lovak nehéz, forró légvételei megtörték az éjszaka csöndjét. A park némán, hűvösen hevert előttük, a szökőkutak sem csobogtak.

– Kérem, kövesse a bátyámat!

– De mamselle...

– Aztán ma este már nem lesz magára szükségem.

– Igenis, mamselle! – A kocsis megfordította a fogatot.

Yves egyik szekértől a másikig sietett, abbéli igyekeztében, hogy egyszerre mindkettő személyzetét irányítsa.

– Maguk ott... rakják le azt a dézsát... Vigyázzanak, nehéz! Hé... maga... ne nyúljon a jéghez!

Marie-Josèphe kinyitotta a hintója ajtaját. Mire a fáradt lovász nehézkesen lekecmergett a bakról, ő már a társzekerek felé indult.

Apollón kútja fölé óriási sátor borult. Odabent gyertyafény pislogott, átderengve a selyem oldalfalakon. A sátor úgy izzott, mint egy hatalmas lámpás.

Fáklyák sora világította meg a kastélydombra vezető utat, *le tapis vert*, azaz a Zöld Szőnyeg szegélyét követve. Az összefüggő pázsit Apollón és Latona kútja között terült el. Kavicsos ösvények, s istenek meg hősök szobrai szegélyezték.

Marie-Josèphe szoknyáját fölcspientve sietett a kavicson a szekerek felé. Yves-nek akadt dolga elég, a szörny dézsájára és a jégben pihenő, letakart testre egyaránt figyelnie kellett.

– Marie-Josèphe, vigyázz a tetemre, amíg visszajövök! – vetette oda a húgának a válla fölött, mintha soha nem hagyta volna el Martinique-ot, hogy beálljon a jezsuiták közé; mintha a lány még mindig a háztartását vezetné, és a kísérleteiben segédkezne.

A sátorhoz sietett. A selyemfüggönyre hímzett arany napkorong közönyösen meredt rá. Két muskétás félrevonta előtte a függönyszárnyakat.

– Óvatosan rakják le a jeget! – utasította a munkásokat Marie-Josèphe. – Nyissák szét a batyut!

– De a páter azt mondta...

– Ezt meg én mondom...

A munkások ennek ellenére haboztak, hogy engedelmeskedjenek-e a parancsoknak.

– A bátyám talán reggelig itt felejténé a holttestet – mondta a lány. – Egész éjjel várhatnának rá.

Ez hatott. Ijedten szétfejtették a batyut. Jégdarabok hulltak a földre, ahogy dolgoztak. Marie-Josèphe-nek gondja volt rá, hogy ne tegyenek kárt a felboncolandó példányban. Kislánykora óta segédkezett bátyja hasonló foglalatosságáiban. Yves tizenkét éves korától adta a fejét az effélére. Mindketten görögül és latinul tanultak, Hérodotoszt olvasták – ezt a hiszékeny vénembert! –, és

persze Galénoszt meg Newtont is. Magától értetődően Yves választotta ki olvasmányait, de soha nem tett ellenvetést, ha húga elvitte a *Principiát*,³ hogy a párnája alá helyezve együtt aludjon a kötettel. A lány mélyen sajnálta, hogy meg kellett tőle válnia, s másik példány után sóvárgott. Vajon mire jutott Newton az elmúlt öt évben a fény természetére és a bolygók mozgására vonatkozó vizsgálódásai során?

A munkások fölemelték a letakart tetemet. A jég a sétaútra hullott. Marie-Josèphe követte őket a sátorba. Alig várta, hogy megpillantsa valamelyik tengeri szörnyet: vagy a holtat, vagy az élő.

A hatalmas sátor teljesen beborította Apollón kútját, s még egy földszárra is ráterjedt körülötte. Alatta vasketrec vette körül a kutat, melynek díszé Apollón és arany harci szekere volt. A Nap négy lova hajnalt hozva emelkedett ki a vízből. Mellettük delfinek ficókandoztak és tritonok fújtak kürtjükbe.

Apollón nyugatról tart kelet felé, ami ellentétes a Nap mozgásával, gondolta Marie-Josèphe.

A medence alacsony kőkarimájáról három széles lépcsőfok vezetett föl a vízzel egy szinten elterülő fapallóra. A sátor, a ketrec, a lépcső és a palló egyként Yves kényelmét szolgálta, noha eltakarták a rálátást a napszekérre.

A ketrecen kívül fényezett deszkázaton várakoztak a vizsgálat eszközei. A laboratóriummal két karosszék, több támlátlan szék és egy sor ottomán nézett farkasszemet.

– Tegyétek a tetemet talán az asztalra – szólt oda Marie-Josèphe a munkásoknak. Azok engedelmeskedtek az utasításnak, hálásan, hogy megszabadulnak terhüktől, és nem kell beszívniuk a kimúlt lényből áradó átható bűzt.

Yves a ketrec bejáratánál állt; fekete talárja még inkább kiemelte magas, inas alakját. Emberei épp a kút szélére vonszolták a dézsát.

– Le ne ejtsék, csak helyezték a földre óvatosan!

A tengeri szörny fölrikoltott, és csapkodni kezdett. A dézsza a kőhöz koccant. Az egyik munkás hangosan elkáromkodta magát, a másik oldalba bökte, és figyelmeztetően Yves felé intett a szemével. Marie-Josèphe fölkuncogott, majd sietve eltakarta a száját, ne

³ *Principia Mathematica* (A természetfilozófia matematikai alapelvei), Newton munkája, melyben kifejtette a tömegvonzás törvényét.

lássák, milyen jól mulat. Yves aztán nem az a fajta pap volt, aki megütközik holmi szitkokon.

– Csúsztaskák le a lépcsőn! Hagyják, hadd folyjon be a víz...

A dézsza lebucskázott a lépcsőzeten a pallóra. Yves letérdelt mellé, és kibontogatta a háló összegubancolódott anyagát. Marie-Josèphe, akinek furdalta oldalát a kíváncsiság, sietve csatlakozott hozzá. Alsóruhája selyme úgy susogott a laboratórium fényezett fáján, mintha csak a Tükörteremben lépkedne.

Még mielőtt elérte volna a ketrecet, ismét félrehajtották a sátorfüggönyt. Egy munkás friss halat és tengeri hínárt hozott, ledobta a pallóra, majd távozott. Mások jeget meg egy hordó fűrészport cipeltek be.

Marie-Josèphe érdeklődése lelanyhult a lény iránt, és inkább a tetemmel kezdett el foglalkozni. A legszívesebben lefejtette volna róla a takarót, amibe bugyolálták, ehelyett odaszólt a fáradt és ijedt munkásoknak.

– Maguk ketten helyezzenek jeget a holttestre, arra pedig fűrészport! A többiek hozzák át a szekerekről de la Croix atya felszerelését.

A munkások óvatosan mozgatták a tetemet, mert a rothadás és szpiritusz szagát árasztotta.

Yves-nek sietnie kell a boncolással, gondolta Marie-Josèphe, különben nem marad más a számára, csupán a csontokon foszladozó hús.

A hosszú évek során, mialatt segédkezett bátyjának a kísérleteiben, hozzászokott a kellemetlen szagokhoz. Mindez a legkevésbé sem zavarta. A munkások vele ellentétben alig mertek levegőt venni, és miközben fűrészport szórtak a boncasztalra, rémült pillantásokat küldtek Yves meg a háborgó tengeri szörny felé.

– Naponta hozzanak friss jeget! – utasította őket a lány. – Ez nagyon fontos, ugye, értik?

– Igenis, mamselle – hajolt meg az egyik munkás. – Chrétien gróf is elrendelte.

– Most elmehetnek.

Sietve eliszkoltak, iszonyodva a halál szagától és az élő tengeri szörny panaszos énekétől. A melankolikus melódia viszont odavonzotta a lányt. Yves emberei leborították a dézsát a pallóról, amely megtelt vízzel.

Marie-Josèphe a kúthoz sietett.

– Yves, engedd, hogy megnézzem...

Miközben Yves meglazította a lényt beborító ponyva kötelékeit, a szivattyúk nyikorogva-csikorogva beindultak. A szökőkút gurgulázva, Bourbon-liliom alakzatban köpte a vizet a magasba. A középső sugár a sátortetőt mosdatta. Csöppek gördültek lefelé Apollón fogatán, záporoztak a medence tükrére és a tengeri szörnyre. A lény visongva csapkodott, meg-meglegyintve Yves-et verdeső uszonyával. A páter hátratántorodott.

– Kapcsolják ki a kutat! – kiáltotta.

Az acsargó teremtmény kiszabadult a dézsából. Yves félreugrott az útjából, nehogy nekiessen, és szétmarcangolja fogazatával, karmaival. Emberei rohanvást teljesítették a parancsot.

A lény arrébb szökkent, s a vízbe pottyant, új börtönébe.

Marie-Josèphe elkapta a bátyja karját. A fodrozódó víz Yves lábát mosta, és körbefolyta a csizmája talpát. Fura hatást keltett: mintha a vízen járna. A talárja szegélye is elázott.

A bátyám a vízen jár, mosolyodott el Marie-Josèphe. Vigyáznia kell majd a talárjára.

A szökőkút vize magasra szökkent, aztán már csak fele akkorára, végül mindössze a csapjai gurguláztak. A Bourbon-liliom elhervadt. A szivattyúk csikorgása-nyikorgása is nyomban megszűnt. A medence vize tükörsima lett.

Yves megtörölte arcát ruhája ujjával. Marie-Josèphe, aki két lépéssel fölötte állt, csaknem olyan magasnak látszott, mint ő. Kezét a bátyja vállára fektette.

– Sikerrel jártál – mondta.

– Remélem.

A lány előrehajolt, és a vizet kémlelte. A felszín alatt sötét tömeg hevert. Eltakarta a vízben tükröződő gyertyavilág.

– Egyelőre még él a lény. Kérdés azonban, meddig bírja – mondta Yves.

– Nem muszáj sokáig kitartania – felelte Marie-Josèphe. – Látni szeretném. Hívd, kérlek, magadhoz!

– Nem értené. Hiszen csak egy állat.

– A macskám ért engem – ellenkezett Marie-Josèphe. – Nem tanítgattad? Annyi időd volt kint a tengeren!

– Volt nekem más bajom is! – mordult fel Yves. – Úgy kellett erővel megetetnem, mert nem volt hajlandó táplálkozni. – Őszszefonta a karját, és zordan nézett a csillogó víztükörrre. A tengeri szörny némán, mozdulatlanul ringott a felszín alatt. – Mindazonáltal teljesítettem Őfelsége óhaját. Amit elértem, arra négyszáz éve nem volt példa! Élő szörnyet hoztam ki a szárazföldre!

Marie-Josèphe közelebb hajolt a vízhez, hátha úgy jobban lát. A teremtmény hosszú és karcsú volt, hosszabb és karcsúbb a delfineknél, amelyek Martinique partjainál játszódtak. Csapzott, összegubancolódott haja körbefolyta a fejét.

– Ugyan ki hallott már olyan halról, amelyiknek haja van? – kiáltotta a lány.

– Nem hal ez – mondta Yves. – Levegőt lélegzik be. Ha egyharmar nem jön fel, hogy levegőt vegyen, hát...

Átlépett a kút peremén, le a földre. Marie-Josèphe maradt, ahol volt, és a szörnyet bámulta.

Az visszabámult rá. Szeme kísértetiesen visszaverte a gyertyafényt. Karját széttárta, ami láthatóvá tette úszóhátyás kezét.

Yves árnyéka a lényre hullott, mire az visszahúzódott, becsukva arany szemét. Yves ösztökét⁴ tartott a markában.

– Nem engedhetem, hogy megfulladjon!

A lény felé sújtott a bottal, hogy mozgásra bírja.

– Ússz arrébb, a mindenedet! Ússz föl a felszínre!

A teremtményt körbevette lebegő hajzata. Uszonya és egész teste remegett félelmében.

– Hagyd abba, így csak megijeszted vagy kárt teszel benne.

– Marie-Josèphe letérdelt a pallóra, és kezét a vízbe merítette.

– Gyere hozzám, tőlem nem kell tartanod – biztatta a teremtményt.

Az úszóhátyás ujjak a csuklójára kulcsolódtak. Forró volt az érintésük. A tengeri szörnynek pengeéles karma volt, mégsem vágta meg vele.

Ellenben a vízbe rántotta a lányt.

Yves ijedtében elrikkantotta magát, és lesújtott az ösztökével. A lény arrébb úszott, ahol már nem érhetette el. Marie-Josèphe elázva, köhögve egyenesedett föl a medencében. Alsószőknyái úgy

⁴ Állatok nógatására való szöges bot.

lebegtek a vízben, akár a vízililiom szirmai. Lesimította őket. Esetlenül a lábszárához tapadtak.

– Rajta, fogd meg a kezem... Ígykezz!

– Nem, várj csak – mondta a bátyjának. A teremtmény elsiklott mellette, majd ahogy visszafordult, hangja a víz fölött is felé úszott.

– Ne ijessz el újra! – Egyik kezét kinyújtotta a tengeri szörny felé.

– Gyere ide, gyere ide...

– Vigyázz, nagyon erős. És kegyetlen...

– Megijesztettük!

A lány hangja megremegtette a vizet, körülsimogatva a lány ujjait. E dal ködként szállt fel a medence tükréről. A szörny alig mozdulva lebegett Marie-Josèphe felé.

– Jó szörny. Kedves szörny.

– Őfelsége érkezik – hallották meg Lucien de Barenton híradását.

Marie-Josèphe meglepetten pillantott át a válla fölött. A gróf a kút peremén állt. Anélkül lépett a sátorba, szelte át a laboratórium padlót, és lépett a tengeri szörny ketrecébe, hogy a lány észrevette volna. Yves továbbra is a pallón állt, a vízzel egy szinten, Lucien pedig feljebb, a peremen – a két férfi így szemmagasságba került egymással.

A sátor túloldalán a muskétások félrefogták a függönyszárnyakat. Fáklyásmenet vonult végig a Zöld Szőnyegen az Apollón kút irányába.

– Még nem készültem el – morogta Yves.

Marie-Josèphe újra a tengeri szörnyre figyelt, amely ott tétovázott, tőle karnyújtásnyira. Ha utánakap, elszökken előle, akár egy ijedős csikó.

– Mikor a király készen áll a látogatásra, önnek is készen kell állnia – mondta Lucien.

– Hogyne, persze – morogta Yves.

A tengeri szörny Marie-Josèphe felé nyújtotta a karját. Karma a lány ujjait érintette.

– Mlle de la Croix – fordult felé Lucien. – Őfelsége semmi szín alatt nem láthatja önt ilyen zilált öltözkében.

Marie-Josèphe-nek a lélegzete is elakadt ijedtében. Most jött csak rá, hogy átázott szoknyaival megharagíthatja a királyt.

Esetlenül a palló felé gázolt a vízben; magas sarkú cipőjével botladozva lépkedett a medence egyetlen fenekén.

A szörny körbeúsztta, elébe vágott, és a magasba szökellt előtte. Közben hatalmasat kortyolt a levegőből. Marie-Josèphe rémülten és lenyűgözve meredt rá. A lény újból a víz alá merült, s onnan bámulta mozdulatlanul.

Noha karja és keze az emberekére emlékeztetett, tagjai bármely majomfajénál ormótlanabbak voltak. Kettős uszonya hevesen vonaglott-csapkodott. Hosszú ujjait úszóhártya kötötte össze, s jókora, éles karomban végződtek. Vékony szálú, hosszú haja csapzottan tapadt fejére, vállára és mellkasára – a keblére is, mert igen, lapos, széles női keble volt, kicsiny, sötét mellbimbóval. Mahagónibarna bőrén vízgyöngyök sorjáztak, megcsillant rajtuk a gyertyák fénye.

A szörny Marie-Josèphe-re szögezte tüzes tekintetű, aranyszínű szemét – ez volt az egyetlen, ami szépnek volt nevezhető rajta. Az egyszerre otromba és egyszerű jelenség középkori templomok vízköpőire hasonlított. Homlokán és orcáján furcsa, spirálba rendeződő duzzanatok húzódtak. Orra lapos volt, orrcimpái közel ültek egymáshoz. Szemfogai ráfeküdtek alsó ajkára.

– Pompás példány, ugyanakkor rettenetes is. – Ezt Őfelsége mondta zengő, gyönyörű hangján. Lucien és Yves meghajolt uralkodója előtt. A király időközben ruhát cserélt, friss csipke és új paróka volt rajta. Elmélyülten tanulmányozta tengeri szörnyét. Marie-Josèphe-re azonban szándékosan nem pillantott. Az udvari nép – Monsieur-tól és Madame-tól kezdve egészen Mme de Maintenonig és a királyi unokákig – a kutat leste. Egyesek a tengeri szörnyet bámulták, mások ennél is jobban ámuldoztak Marie-Josèphe-en.

A rémült teremtmény acsarogva a víz alá bukkott.

Ha Marie-Josèphe kikecmereg a kútból, nyomban a királlyal találja szemben magát. Az etikett ilyenén megszégése azzal járna, hogy Lotte elbocsátja szolgálatából. Tán az udvart is el kellene hagynia. Csapdába esve már majdnem könnyekben tört ki. Megpróbált a sötétbe hátrálni, de alsószoknyáira lépve hajsál híja volt, hogy elesett.

Lucien lehányta magáról a kalpagját, levetette köpönyegét, s a lány és a király közé tartotta.

Marie-Josèphe így már biztonságban érezhette magát, noha a víz hideg volt. A szörny elúszott mellőle – csupán sötét tömegét látta. Aztán megragadta és rázni kezdte ketrecre rácsait, majd uszonyát haragosan felcsapva megfordult, ismét a pallóhoz úszott, és onnan nézte látogatóit. Csupán a szeme és méregzöld, gubancos haja látszott ki a vízből.

A jelenlévők többsége így is jól láthatta Marie-Josèphe-et. Ez azonban nem számított, egyedül az, nehogy a lány megsértse külsejével a királyt.

Madame, ahogy elkapta Marie-Josèphe pillantását, rosszzallóan csóválta a fejét. Ajka azonban nevetésre rándult, amit csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült elfojtania. Monsieur igazi úriemberként viselkedett; nem nézett oda. Nem úgy Lorraine, aki kendőzetlenül a lányon jártatta a szemét. Marie-Josèphe fázósan átfogta derekát a karjával. Elszégyellte magát, hogy az elegáns udvaronc ilyen állapotban látja viszont.

Nekem is nevetni támadt kedvem, gondolta, már ha nem fáznék ennyire.

– Ön rászolgált bizalmunkra, de la Croix atya – lépett a pallóra a páter mellé Őfelsége. – Élve hozott eléink egy tengeri szörnyet!

– Amely Felségedet illeti meg – mondta Yves.

– Mit gondol minderről Monsieur Boursin? – kérdezte Lajos.

– Megfelelő ünnepi fogás lehetne?

A megszólított, dísztelen öltözkű, alantas rangú udvaronc most előlépett. Kezét tördelve hajlongott. Magas, sovány és halál-sápadt volt – a Halál Angyala.

– Nem rágós a húsa? Ehető?

Boursin a medence vizébe bámult. A tengeri szörny körbeúsztatta az Apollón-szobrot, miközben valami bánatos dalt dúdolt.

– Alig eszik – jegyezte meg Yves.

– Akkor hizlalja föl.

– Ön jezsuita. Elég dörzsölt ahhoz, hogy megoldja a kérdést – jegyezte meg Lajos tréfálkozva.

A tengeri szörny újra rátámadt a ketrecre, és csapkodva rázta a vasrácsokat.

– Szóljon rá, hogy ne vagdalkozzon! – utasította a pátert Boursin. – Tönkrezúzza vele a húsát.

Marie-Josèphe a legszívesebben megnyugtatta volna a teremtményt, de nem mert megszólalni ekkora urak előtt.

– Nem úgy megy ez. Ez egy vadállat. Nem hallgat az emberre – felelte Yves.

– Majd megnyugszik, ha megszokta a ketrecet – vélte Lajos.

Őfelsége lelépett a pallóról. Cipőjének magas sarka hangosan koppant a lépcső deszkáján. Yves és Boursin követte.

– M. de Chrétien – szólt oda a király Luciennek.

– Parancsoljon velem, Felség!

– Mlle de la Croix. – Lajos csak azután ejtette ki a lány nevét, miután elhagyta a ketrecet, és már hátat fordított neki.

Marie-Josèphe-nek a lélegzete is kihagyott ijedtében.

– I...igen, Felség.

– Csak nem Apollón látogatására vár?

Az udvaroncok jót mulattak a királyi élcen, Marie-Josèphe pedig elpirult, mert félreértette a célzást. A nevetés hamar elhalt.

– N...nem, Felség.

– Akkor jöjjön ki a vízből azonnal, még mielőtt halálos kórt szerez be.

– Igenis, Felség.

A lány fölkapaszkodott a pallóra. Lucien továbbra is eltakarta a köpönyegével. A sétatbotjával emelte magasra, mialatt Marie-Josèphe föllépdelt a lépcsőn. Ha az imént fázott a vízben, a levegőt még hidegebbnek érezte vizes bőrén.

Reszketve, csöppögve lépett át a kút peremén, haladt el az udvaroncok előtt, és rejtőzött el a laboratórium sötétjében.

A király változatlanul a hátát fordította felé, úgy csatlakozott Mme de Maintenonhoz.

– Nos, hogy tetszik a tengeri szörnyem, drágám?

Lorraine a gróf mellett elsietve beérte Marie-Josèphe-et. Levette válláról hosszú, sötét köpönyegét, amely alatt láthatóvá vált kék zekéje, ugyanolyan árnyalatú, mint Luciené. A Lajos belső köreihez tartozók viselhettek ilyent. Monsieur mindeközben le nem vette volna a szemét a lovagról; hasztalan próbált erőt venni magán, hogy palástolja érzelmeit.

– Iszonyatosan rút egy teremtmény ez, Sire! – vélte Mme de Maintenon.

– Nem rútabb, mint egy vaddisznó, madame.

Lorraine Marie-Josèphe vállára terítette a köpenyét. A lányt prémszegélyes bársony, a férfi testmelege és parfümjének illata vette körül.

– Köszönöm, uram – mondta fogvacogva.

Lorraine meghajolt előtte, és újra csatlakozott Monsieur-höz, aki végigsimított a karján. Gyémántgyűrűk villantak meg a gyertyafényben.

– Azt hiszem, démon ez, Sire – mondta tovább Mme de Maintenon.

– A természet szüleménye, kegyelmes asszonyom – próbálta jobb belátásra bírni Yves. – Az Anyaszentegyház is megvizsgálta a fajtáját, és közönséges vadállatnak nyilvánította. Nem több, mint Őfelsége elefántja vagy krokodilja.

– Annyi viszont bizonyos, hogy gyönyörű példányt ejtett el, atyám – dicsérte meg a pátert a király.

Yves a boncasztalhoz lépett, még inkább a sötétbe tuszkolva hűgát. Chrétien gróf továbbra is eltakarta a lányt Őfelsége szeme elől. Lorraine köpenye elfedte átázott ruháját, haja azonban csapzottan tapadt az arcára. Fejfedője nevetségesen csálén állt a fején, drótjai a bőrébe fúródtak és a haját húzták.

Yves levette a ponyvát a holttestről. Jég szóródott a deszkázatra.

– A tengeri szörnyek mind rútak, Felség – mondta. – A hímek és a nőstények egyaránt.

Az udvaroncok köré sereglettek. Mind látni kívánta a kimúlt teremtményt. Lökdösődő árnyékuk a sátor falára vetült Yves-é mellett. A páter volt a Hold Őfelsége Napja mellett, és az udvari nép e két égitest fényében sütkérezett.

– Rádásul bűzölög is. Rosszféle nedvektől.

Marie-Josèphe kikukucskált Lucien zekéje mögül. Monsieur orra elé fogta a zsebkendőjét. A lány aligha kárhoztathatta, hiszen nem szokott a boncoláshoz, amiért láthatóan megbánta, hogy nem hozta magával az illatlabdacsát.

– Húzódjon hátrébb, Mlle de la Croix! – szólt rá a lányra a gróf idegesen. Nyilván szívesebben lett volna a király oldalán, az őt megillető helyen. Lajos, aki ízig-vérig úr volt, nem vett tudomást a távollétéről.

Marie-Josèphe a zekébe burkolózott. Nem is látta így sem a bátyját, sem a királyt, sem az udvaroncokat – mindössze a sátorlapra vetődő árnyékukat.

– A spiritusz, amely tartósítja a tetemet, igen erős illatú, Felség – magyarázta Yves.

– Bevallom, már ha a gyóntatóm megbocsátja, hogy egy kurta pillanatig nem neki vallok...

Lajos árnya de la Chaise, a lelkiatyja felé bólintott. Mindezt komolyan mondta, csöppnyi játékosság sem volt a hangjában. De la Chaise atya mélyen meghajolt előtte.

– Nos, bevallom, kételkedtem az igazában, de la Croix atya – folytatta a király. – És lám, mégis rátalált e lényekre az Újvilág viharos vizein. Minden úgy történt, ahogyan megjósolta.

– Valamennyi bizonyíték azt sugallta, hogy egyetlen helyen tartják a nászukat – válaszolt szerényen Yves. – Nekem mindössze annyi az érdemem, hogy hozzám futottak be elsőnek az erről szóló jelentések. A szörnyek az Exuma-szigetek fedezékében gyűlnek össze, akkor, amikor a nyárközépi nap áthalad a nagy óceáni árok fölött. Ott üzekednek állatok módjára.

E szavakra várakozásteljes csönd támadt.

– Nem kívánunk többet hallani erről – jegyezte meg szigorúan de Maintenon márkíz.

– Egy természetfilozófus bármiféle stúdiumban elmélyedhet! – szakította félbe hevesen Chartres herceg. Lelkesedése többnyire ellenségeket szerzett neki az udvarban, és gyanakvást keltett a pór-nép körében. – Hogyan fejthetnénk meg különben a mindenség talányait?

– Amivel egy természetfilozófus játszva megbirkózik, csak összezavarja mások elméjét – szögezte le Őfelsége. – Vagy tévútra vezet bennünket.

– De az igazság...

– Hallgasson már el, fiam! – szólt rá Madame halkán, ám el-lentmondást nem tűrően.

Marie-Josèphe sajnálta Chartres-t, akinek tudásvágya nem illett rangjához. Boldogabb lehetne, ha ugyanolyan senki lenne, mint én, gondolta.

Boldogabb, az igaz, viszont nem tudná beszerezni a világ legjobb tudományos műszereit.

– Szent Lajos kora óta senki nem hozott élő tengeri szörnyet honunkba – mondta a Napkirály. – Amiért csak dicséret jár, de la Croix atya.

Olyan ügyesen váltott témát, hogy menten enyhült a feszült hangulat.

– Felséged bátorítása garantálta sikeremet – mondta Yves.

– Be fogom ajánlani Őszentségéhez, kuzinomhoz, a pápához – felelt rá a király.

– Köszönöm, felség.

– Én pedig figyelemmel kísérem a döglött szörnyre vonatkozó vizsgálódásait.

– Én... én...

Marie-Josèphe magában az éghez fohászkodott, hogy Yves kellő gráciával tudja megköszönni uralkodója kegyes elismerését.

– Felséged érdeklődése minden várakozásomat felülmúlja – mondta Yves.

A király most Lucienhez fordult. Egy kurta percen át tárgyaltak, aztán Lajos bólintott.

– Holnap. Holnap, a szentmise után elkezdheti.

– Holnap, Felség? De hát a tetem máris bomlani kezdett!

– Holnap – ismételte meg királyi nyugalommal Őfelsége, meg sem hallva Yves tiltakozását. – A szentmise után.

Marie-Josèphe a legszívesebben előbújt volna Lucien zekéje alól, hogy bátyja segítségére siessen, és megpróbálja megértetni a királlyal: Yves-nek haladéktalanul el kell kezdenie a boncolást. Ezt azonban nem tehette meg az udvari etikett újabb áthágása nélkül. Nem mutatkozhatott Lajos előtt, és még csak nem is szólhatott hozzá, kizárólag, ha ő királyi felsége megszólította.

Yves árnyéka újra mélyen meghajolt a sátor selyemfalán.

– Bocsánatért esedezem, amiért elragadtott a hév. Köszönöm, Sire! Akkor holnap.

Az árnyékok mozgásba jöttek, összeolvadtak, majd párokra különültek el.

– Emlékszem, mikor annyi idős voltam, mint de la Croix atya, én vaktában lövöldöztem – mondta Lajos.

Az udvaroncok készségesen nevettek a tréfán.

Miután a király és Mme de Maintenon kivezette az udvartartást a sátorból, Lucien leengedte a zekéjét és a hátára kanyarintotta. Kezét tördelte izgalmában.

Lorraine megállt Marie-Josèphe előtt.

– Tartsa csak meg a köpenyemet, Mlle de la Croix...

– Köszönöm, uram – felelte vacogva a lány.

– ...és talán megjutalmaz érte, amikor visszaveszem.

Marie-Josèphe elpirult zavarában, ami azonban nem csökkentette didergését.

Monsieur könyökénél fogva odébb vonta Lorraine-t, és a király után indultak. Monsieur odasúgott valamit a lovagnak, ő pedig nevetve válaszolt. Monsieur eztán félrenézett, majd miután Lorraine beszélni kezdett, félszeg mosollyal, rajongva bámulta.

Egy szökőkút szivattyúi nyikorogva, gurgulázva beindultak. Apollón kútja most pihent, a Latonée azonban a Zöld Szőnyeg felső végében arra készült, hogy Őfelsége örömeire vizet permetezzen a magasba.

– Chrétien gróf – kezdte Marie-Josèphe. – Hálás vagyok, amiért...

– Nem tehetjük ki egyetlen látványnak Őfelségét – bókolt hidegen a gróf, majd Yves felé csörtetett. Miközben elhaladt a felszerelés és a boncasztal mellett, sétabotjára támaszkodva álcázta bicegését. Marie-Josèphe tagjait dörzsölgetve igyekezett fölmelegedni.

Lucien bőrzacskót nyújtott át Yves-nek; kétszer akkorát, mint amekkorát a gálya kapitánya kapott tőle.

– Ez Őfelsége jutalma.

– Végtelenül lekötelez, Chrétien gróf, de nem fogadhatom el. A rendbe belépve egyúttal szegénységi fogadalmat is tettem.

– Akárcsak azok a barátok, akiket fölvet a pénz... – nézett rá kíváncsian Lucien.

– Őfelsége kimentette húgomat a martinique-i háború poklából. Lehetőséget adott a kezembe, hogy folytathassam a munkámat. Semmi egyebet nem kérek tőle.

Marie-Josèphe közéjük lépett, és kinyújtotta a kezét. Lucien tenyerébe helyezte a súlyos aranypénzekkel teli zacskót. A lány ujjai a gróf kesztyűjét súrolták.

Lucien menten visszavonta a kezét, amely hosszabb és finomabb csontozatú volt, mint Marie-Josèphe-é, miközben a szeme sem rebbent. A lány röstellte, amiért olyan póriasan durva a bőre.

Csak hát ez a gróf soha nem mosta föl egy zárda padlóját, gondolta. Sehol máshol nem tudta elképzelni, kizárólag elegáns környezetben.

– Köszönöm, Chrétien gróf – mondta. – A jutalmat bátyám a munkája megkönnyítésére fogja fordítani. Végre vásárolhatunk új mikroszkópot.

Mynheer van Leeuwenhoek valamelyik új szerkezetére gondolt. Ha marad még valamennyi, tán még könyvekre is futja, reménykedett.

– Tanuljon a hűgától, de la Croix atya! – mondta a gróf. – Itt minden kiváltság és jómód a királytól származik. Megbecsülése, bármely formában, túl értékes ahhoz, hogy visszautasítsuk.

– Tudom, uram. Én azonban sem jómódra, sem kiváltságokra nem áhítozom. Egyetlen kívánságom, hogy szabadon folytathassam a munkámat.

– Az ön kívánságainak nincs következménye, Őfelsége akaratának azonban nagyon is van. Mellesleg engedélyezte, hogy részt vegyen a felkelési szertartáson. Holnap beléphet hozzá az ötödik csoporttal.

– Köszönöm, Chrétien gróf – bókolt Yves.

Marie-Josèphe is mélyen meghajolt a gróf előtt, tudva, mekkora kegyben részesült a bátyja.

Lucien viszonzta a bókot, előbb a báty, aztán a hűg felé, és elhagyta a sátrat.

– Tudod, mit jelent ez? – kiáltotta Marie-Josèphe.

– A király jóindulatát jelenti – mondta Yves fanyar mosollyal. – Továbbá azt, hogy értékes időt kell hiábavaló szertartásokra fecsérelnem, amit inkább a stúdiumaimra fordíthatnék. Mégis muszáj Lajos kedvében járnom. Hanem te reszketsz – karolta át a hűga vállát.

– Franciaország túl hideg hely! – bújt hozzá a lány.

– Martinique viszont az isten háta mögött van.

– Örölsz, hogy Őfelsége Versailles-ba hívott?

– És te? Nem sajnálsz magad mögött hagyni Fort-de-France-t?⁵

⁵ Martinique fővárosa.

– Nem! Én...

A tengeri szörny halk dalba kezdett.

– Hallod, énekel! – mondta Marie-Josèphe. – Akár egy madár!

– Igen.

– Adj neki halat! Talán ugyanolyan éhes, mint én.

– Nem enné meg – vont vállat Yves. Tengeri hínárt nyalábolt föl egy kosárból, áthajította a ketrec rácsain, majd egy halat küldött utána. Eztán megrázta a ketrec bejáratát, ellenőrzendő, hogy bezárták-e.

A tengeri szörny tündérdala a Karib-tenger balzsamos szellőibe burkolta a lányt. Hanem amint a hal belecsobbant a vízbe, a dal menten félbeszakadt.

Marie-Josèphe vacogva rázkódott össze.

– Gyere! – szólt rá a bátyja. – A végén még belázasodsz.

3. fejezet

A tengeri szörny a felszín alatt lebegett, dudorászása most halk mormogás volt csupán. A medence széle visszaverte a hangokat.

Rothadó hal hullott a vízbe. A szörny félreszökkent előle, majd visszaúszott, megszagolta, fölnyalábolta és elhajította. Átrepült a hideg, sötét rácsok között, és tompa puffanással földet ért a medence peremén túl.

A tengeri szörny tovább énekelt.

Marie-Josèphe felvezette bátyját a keskeny, szutykos lépcsőn, át a sötét folyosón, végig a foszladozó szőnyegen, a versailles-i kastély padlásterébe. Hidegen rátapadó, vizes ruhája átáztatta Lorraine köpenyének szőrmebélését. Vacogása sehogyan sem akart elmúlni.

– Itt fogunk élni? – kérdezte Yves döbbenten.

– Három szobánk van! – kiáltotta Marie-Josèphe. – Az udvaroncok egymást ölik vagy jókora kenőpénzeket fizetnek azért, amit mi azonnal megkaptunk.

– De hiszen ez egy mocskos padlástér!

– Őfelsége kastélyában!

– A gályán tisztább volt a kabinom!

Marie-Josèphe kinyitotta saját sötét, hideg, kopár szobácskája ajtaját. Mégsem volt olyan sötét, mint várta. Ezen meglepődött.

– Az egyetemi szobám is nagyobb volt – mondta Yves. – Jó estét, Odelette!

Gyönyörű fiatal nő kelt föl egy székből, ahol a gyertyafénynél varrogatott.

– Szép jó estét, uram – viszonzotta a köszöntést Marie-Josèphe török rabnője, aki egy napon született úrnőjével, és akivel öt éve nem beszélhetett. A lány józan tárgyilagossággal mosolygott úrnőjére. – Jó estét, Marie kisasszony.

– Odelette! – futott oda hozzá Marie-Josèphe, és a karjába vette magát. – Hogyhogy... hol... jaj, annyira örülök, hogy látlak!

– Mlle Marie, maga csuromvíz! Menjen ki, uram! – mutatott Odelette az öltözőszoba ajtajára. – Mindjárt átöltöztetem a kisasszonyt. – Odelette gyermekkoruk óta a legcsekélyebb tiszteletet sem tanúsította Yves iránt.

A páter játékosan meghajolt előtte, és szobái felfedezésére indult.

– Honnan jöttél? Hogy kerültél ide?

– Hát nem maga akarta, Marie kisasszony? – Odelette neki látott, hogy kioldozza Marie-Josèphe udvari ruhájának számtalan kapcsolóját.

– Persze, hogy akartam, de azért álmodni sem mertem, hogy ideküldenek. Mielőtt hajóra szálltam, írtam az apátnőnek, a papunknak, a kormányzónak... – Vizes ruhája lehullott róla, meztelenül hagyva a karját. Megborzongott az éjszaka hidegében. – Saint-Cyrbe érve aztán Mme de Maintenontól kértem segítséget... és, igen, a királyhoz is kérelemmel fordultam! – Átölelte magát, hogy ne fázzon annyira. – Noha nem hinném, hogy kezébe került a levelem!

– Talán a kormányzó segítsége számított. A lányát kísértem el a hajóúton, noha az apátnő is meg szeretett volna tartani magának.

Odelette kibontogatta Marie-Josèphe fűzőjének megvizesedett merevítőit. A lány ruhátlanul, minden ízében reszketve állt a kopott szőnyegen. Átázott felsőruhája és ezüst alsóruhája egy kupacban hevert a padlón. Odelette egy fogásra akasztotta a lovag köpenyét.

– Majd kikefélem. Remélhetőleg folt nélkül szárad meg. Hanem ami a maga gyönyörű alsóruháját illeti...! – Odelette mindezt olyan bizalmasan közölte, mintha nem szakadtak volna el évekre egymástól. Végigdörgölte úrnőjét valami régi takaró egy darabjával, s ujjait és karját dörzsölgetve próbálta fölmelegíteni a lányt. Herkules, a macska az ablakpárkányról figyelte a sürgölődését.

Marie-Josèphe-nek haragjában könnyek szöktek a szemébe.

– Az apátnő megtiltotta, hogy beszéljek veled...

– Nyugodjék meg, Mlle Marie! Látja, ránk mosolygott a szerencse. – Odelette viseltes hálóinget nyújtott át úrnőjének. Vékony muszlin volt, amely semmi meleget nem adott. – Most pedig be az ágyba, mielőtt halálos kórt kap! A végén küldhetnék kirurgusért.

Marie-Josèphe belebújt a hálóruhába.

– Semmi szükségem kirurgusra. Az kéne még csak! Hiszen mindössze fázom egy kicsit. Hosszú az út idáig Apollón kútjától, ha csuromvizes az ember ruhája.

Odelette kihúzta a hajtűket Marie-Josèphe rőtarany hajából, amely most csapzott fürtökben hullott a vállára. A lány megtántorodott; olyan fáradt volt, hogy alig bírt megállni a lábán.

– Jesszusom, Mlle Marie! – kiáltotta Odelette. – Hiszen maga reszket, mint a nyárfalevél! Bújjon ágyba, de rögvest! Majd kifésülöm a haját, mialatt álomba szenderül.

Marie-Josèphe bebújt a dunyhák alá. Még mindig didergett.

– Gyere, Herkules!

A cirmos kandúr pislogva nézett rá az ablakpárkányon. Aztán ásított, fölkel, hatalmasat nyújtózott, bársonypárnájába mélyesztve karmait. Egyetlen szökkenéssel a padlón termett, s a következővel már az ágyban volt a gazdája mellett. Megszagolgatta az ujjait, fölébe ugrott és a hasán landolt. A lány csupán puha nyomást érzett magán, mert a dunyha pihetollai letompították a karmok élet. Halk, kaparászó hangot hallott. A kandúr meleg, súlyos teste öszszegömbölyödött, s hamarosan újra elszundított.

– Tegye a kezét is a takaró alá! – javasolta Odelette, és feljebb húzkodta Marie-Josèphe-en a dunyhát.

– Nem, jó volt az előbb.

– Badarság, a végén még mellbeteg lesz! Halálos kór az! – Odelette eligazgatta a dunyhát úrnője álla körül. Haját szétterítette a párnán, és nekilátott, hogy kifésülje a gubancokat. – Nem járhat ki többé ilyen hanyag frizurával!

– Volt rajtam fontange, csak a tengeri szörny cibálta ki a hajamból – ásított Marie-Josèphe. – Látnod kellett volna, miféle szerzet... – folytatta fáradtan, elveszítve mondandója fonalát. – De majd látni is fogod.

Még mindig túlon túl föl vagyok ajzva ahhoz, hogy el tudjak aludni, gondolta aztán. Ámde a következő pillanatban már

Odelette súlyos hajfonatát érezte a vállán. Mégiscsak elszenderedhetett, mert nem emlékezett rá, mikor hagyta abba Odelette a fésülgetését. A rabszolgalány elfújta a gyertyát. A szobát betöltötte az égett faggyú bűze. Odelette az ablak felé indult. Sötét árny volt csak az éjszakában.

– Hagyd nyitva az ablakot! – szólt oda Marie-Josèphe félálomban.

– Túl hideg van ahhoz, Mlle Marie.

– Hozzá kell szoknunk.

Odelette is mellébújt az ágyba, édes melegséget árasztva magából. Marie-Josèphe átölelte.

– Annyira örülök, hogy ismét itt vagy velem!

– El is adhatott volna – suttogta Odelette.

– Soha nem adlak el! – Arról azonban hallgatott Marie-Josèphe, milyen közel került hozzá a zárdában, hogy megbánja, amiért rabszolgát tart. Valójában *meg is bánta*. Az apácák érvei meggyőzték, és büntudat mardosta. Ugyanakkor még idejében átlátta, hogy Odelette eladását és nem a felszabadítását várják el tőle. Odelette szolgálatai túl kifinomultak voltak a kolostor igényeihez képest. A kedvesnővérek úgy vélték, az érte járó pénznek nagyobb hasznát látnák.

Föl kell őt szabadítanom, gondolta a lány. De ha most teszem meg, ki kell küldenem a világba, egy szál magában, egy lyukas garas nélkül. Az én helyzetem sem különb, nekem azonban ott van a bátyám és egy jóra való család támasza meg a király kegye. Odelette egyetlen kincse a szépsége.

– Soha nem adlak el! – mondta újra. – Vagy az enyém leszel, vagy szabad, de soha nem leszel más szolgája.

Ekkor furcsa dallam kelt az éjben; bonyolult akkordjai bánatot árasztottak.

– Ne sírjon, Mlle Marie! – suttogta Odelette, és letörölte a könnyeket úrnője arcáról. – Hiszen, látja, ránk mosolygott a szerencse.

– Hallod az éneket? – kérdezte Marie-Josèphe.

Vajon tényleg megkérdezte? Vagy csupán álmodta? Nem tudta volna eldönteni. Valóságban hallom-e a tengeri szörny dalát, vagy ezt is csak álmodom? – tette föl magának a kérdést.

Iszonyatos lármára ébredt: csizmadobogásra, kardok csörömpölésére, kiáltozásra. Megpróbálta elhitetni magával, hogy álmodik, hanem valóság volt ez a javából. Herkules az ajtó felé bámult; szemében visszatükröződött a reggel gyér fénye, farkát dühösen fölcapta.

– Mlle Marie? – ült fel az ágyban Odelette. A láрма teljesen kiverte szeméből az álmot.

– Aludj nyugodtan! Semmiség az egész.

Odelette a dunya alá fúrta magát, onnan lesett elő kíváncsian.

– De la Croix atya!

Valaki Yves ajtaján dörömbölt.

Marie-Josèphe kikelt az ágyból, lekapta a fogasról Lorraine köpönyegét, és kinyitotta a folyosóra nyíló ajtót.

– Csöndesebben! Fölébresztik a bátyámat! – szólt ki.

Két királyi muskétás töltötte be termetével a keskeny, alacsony mennyezetű folyosót. Kalaptolluk a plafont súrolta, kardjuk a lamبériának csapódott, ahogyan megfordultak. Csizmájukról sár mázolódtott a szőnyegre. Fáklyájuk füstje bekormozta a mennyezetet. Az égő szurok bűze elnyomta a vizelet, verejték és doh szagát.

– *Muszáj* lesz fölébresztenünk, kisasszony! – mondta az alacsonyabbik kettejük közül, aki így is egy fejjel magasabb volt a lánynál. – A tengeri szörny! Tele a sátor démonokkal!

Hogy belül került a lakáson, s az úri dáma előtt állt, a muskétás káplár lekapta a kalapját.

Yves ajtót nyitott. Álmosan kémlelt ki a jövevényekre. Fekete haja még kócos volt, talárját is csak félig sikerült begombolnia, ezért csálén állt rajta.

– Démonok? Szamárság!

– Pedig hallottuk őket... ahogy verdestek a borszárnyaikkal!

– Kénköbűzők volt! – jelentette a magasabb muskétás.

– Ki vigyáz most a tengeri szörnyre?

A muskétások egymásra néztek.

Yves megvetően fölhördült, bevágta az ajtót maga mögött, és végigcsörtetett a folyosón. A muskétások a nyomában.

– Marie kisasszony...– kezdte volna Odelette, de Marie-Josèphe csöndre intette. Nem ment azonnal a bátyja után, nehogy az hazaparancsolja, csak azután indult el, miután a férfiak eltűntek szem elől.

Lesietett a hátsó lépcsőn, aztán átvágott a még sötétbe burkolózó, titokzatos, elhagyatott kastélyon. A részben leégett gertyákat mostanra elvitte a háznép – ez is a kiváltságaik közé tartozott. Marie-Josèphe kezével tapogatva ki az utat maga előtt kelt át XIII. Lajos kis vadászkastélyán, amely a Napkirály pompázatos, terebélyes rezidenciájának szívében rejtőzött.

Lorraine köpenyét maga köré fogva sietett ki a teraszra. A hold már lenyugodott, néhány csillag azonban még pislákol az égbolton. A kerti ösvényeket éjjelre megvilágító fáklyák mostanra leégtek. A szökőkutak némán terültek el a hajnalban. Marie-Josèphe futva tette meg az utat a harmatlepte, hideg járólapokon. Elfutott a Díszkút mellett, majd le a Latona kútjához vezető lépcsőn. Odább a Zöld Szőnyeget a muskétások fáklyája világította meg füstös fényével.

Szeme sarkából mozgásra és valami fura alakzatra lett figyelmes. Nyomban megállt, s megpróbálta visszanyerni a lélegzetét.

Egy narancsfa fehér virágai reszkettek és világítottak a sötétben. A fát taligán toló kertészek félreálltak az útból, és hajlongva köszöntötték a lányt.

Odabiccintett nekik. Szegények, gondolta, nekik is éjszaka kell dolgozniuk, mikor másként. Őfelsége csakis tökéletes állapotban láthatja a kertjét.

A kertészek továbbtolták a taligát, kerekei alatt megcsikordult a kavics. A királyt friss fácskák üdvözlik majd délutáni sétája idején; fák, amelyek az üvegház mesterséges melegében virágoztak ki. Őfelsége pillantása kizárólag tökéletes szépségre eshetett.

Marie-Josèphe a tengeri szörny sátrába sietett. A benti lámpás fénye is kialudt mostanra, s a bejárati fáklya mindössze a függőnyt és rajta az arany napkorongot világította meg.

– Mondjon el egy imát, mielőtt bemegy! – szólt oda a muskétások káplárja.

- Inkább varázsige kellene ide! – tódította egy ór.
- Ördögűzésre gondol – javította ki beosztottját a káplár.
- Egy fia démon sincs itt – jelentette ki Yves.
- Pedig hallottuk...
- Amint a szárnyával verdesett.
- Denevérszárnya van.

Yves fölkapta a fáklyát, félrevonta a függöny oldalát, és belépett a sátorba. Marie-Josèphe kifulladásra surrant el az örök mellett a bátyja nyomdokában.

A sátorban minden úgy volt, ahogyan hagyták. A felszerelés a helyén; olvadó jég csöpögött le halkán a deszkapadlóra és a kuttat körülvevő ketrecre. A levegőben döglött hal és spiritusz bűze terjengett. Talán ezt tévesztették össze az örök a kénköfűsttel, gondolta a lány.

Hitt ugyan a démonokban, hiszen aki Istenben és az angyalokban hisz, az hogy ne tartaná lehetségesnek a Sátán és a démonvilág létezését? Ugyanakkor úgy vélte, hogy e modern korban a démonok nem szívesen látogatnak le a földi világba. De ha még így is lenne, ugyan miért épp egy tengeri szörny érdekelné őket? Ezzel az erővel Ófelsége elefántját vagy páviánjait is megszállhatnák!

A lány fölkcuncogott erre a gondolatra, mert maga elé képzelte, miféle tréfákat űzhetne egy ilyen démon egy, a Menazsériában rendezett királyi pikniken.

Nevetése magára vonta Yves figyelmét.

– Ugyan mitől lett ilyen jó kedved? – kérdezte. – Még ágyban lenne a helyed.

– Jobban is érezném ott magam – felelte a húga.

– Babonás bolondok! – morogta a páter. – Démonokról hablatyolnak!

A fényezett deszkázatra loccsant víz visszatükrözte a fáklya fényt.

– Yves...

Vizes csík vezetett a kúttól az egymásra halmozott laborfelszerelésekig. A ketrec bejárata tárva-nyitva állt.

Yves elkáromkodta magát, és a boncasztalhoz sietett.

Marie-Josèphe a ketrechez futott, és belépett az ajtaján.

A tengeri szörny pár karnyújtásnyira lebegett a vízben a pallótól, haja szétterült a válla körül. Szembogara, amelyen szintén megcsillant a fáklya fénye, nyugtalanítóan szikrázott, akár egy macskáé. Halkan, baljósan dúdolt magában.

– Yves, itt bent minden rendben.

– Maradj ott, itt üvegcserepeket látok. Van rajtad cipő?

– És rajtad?

Üvegcsörömpölés hallatszott; Yves söpörte össze a tört üveget.

– Az én talpam olyan, akár a bőr. A gályán soha nem viseltünk cipőt.

Yves is belépett a ketrecbe húga mellé, s a víz fölé tartotta a fáklyát. Egy szikra a medencébe hullott, és sisteregve kialudt. A tengeri szörny felé köpött, haragosan füttyentett, majd lebukott a felszín alá.

A lény kivonszolta magát a pallóra, és fölmaszott a lépcsőn!

– Azt hittem, nem tud kimenni a szárazföldre. Fölborított egy flakát, aztán visszamenekült a medencébe... Az én hibám, én hagyhattam nyitva a kijáratot.

– Nem, ellenőrizted a zárat – mondta Marie-Josèphe. – Em-lékszem, még meg is ráztad.

– Mégsem eléggé – vont vállat Yves. – Holnap hozatok ide egy lakatot.

Ezt mondván hirtelen leült. Egészen magába roskadt, feje előrebukott, haja kócos fekete fürtökben hullott az arcába. Marie-Josèphe kikapta kezéből a fáklyát, nehogy elejtse. Húga aggódva ült le mellé, és átkarolta a vállát.

Yves megveregette a kezét.

– Semmi bajom, csak fáradt vagyok – mondta.

– Túl sokat dolgozol – róttá meg a húga. – Engedd, hogy segítsék.

– Nem volna illendő.

– Miért, gyerekkorunkban jó segéded voltam. Most sem len-nék rosszabb.

A lány attól tartott, hogy a bátyja megtagadja a kérését. Mihez kezd akkor? Nem ismerem többé Yves-et, gondolta. Nem tudom, mire számíthatok, mit mond vagy cselekszik a következő pillanat-ban.

A páter fölemelte a fejét, s homlokát ráncolva, hunyorogva fon-tolgatta a kérdést.

– És ki fogja kísérni Mademoiselle-t?

Marie-Josèphe föl-kuncogott.

– Néha hordoznom kell a keszkenőjét, már ha Mlle d'Armagnac nem kapja ki előbb a kezemből. Alig veszik majd észre a távollé-temet. Mindössze közölnöm kell Mademoiselle-lel, hogy igényt tartasz rám... márpedig a munkád a királyt szolgálja...

– Hálás lennék a segítségéért – simult el Yves homloka. – Nem lettél kényes gyomrú, ugye?

– Kényes, én? – nevetett föl a lány.
– Megtennéd, hogy dokumentáld a boncolás menetét?
– Szíves-örömet!
– A boncolás maga teljes figyelmet igényel. Gondoznád addig az élő tengeri szörnyet? Etetni kellene...

– Hogyne, persze. Meg is szelídítem közben!
– Minden találékonyságodra szükséged lesz, hogy evésre bírd.
– Yves elmosolyodott. Gyönyörű mosolya egy csapásra letörölte arcáról a fáradságot. – Biztos vagyok benne, hogy sikerrel jársz. Mindig is jobban értettél nálam az élő teremtményekhez.

Marie-Josèphe elragadtatva csókolta arcon. Magánkívül volt örömeiben, hogy ismét részese lehet az életének, a munkájának.

Yves ásítva talpra szökkent.

– Alhatnánk egy keveset. Még a jezsuitáknak sem sikerült rászoktatniuk a korai kelésre – tette hozzá fanyar mosollyal.

– Ha akarod, ébreszteni is foglak – ajánlkozott a húga. – Majd idejében fölbresztelek, hogy részt tudj venni a király reggeli fogadásain.⁶

– Igazán kedves volna tőled – mondta Yves.

Kiterelte Marie-Josèphe-et a ketrecből. Becsukta az ajtót maga után, majd bezárta a bejáratot. Még meg is rázta, tart-e a zár – ugyanúgy, mint előző este. A tengeri szörny panaszos éneke követte őket.

– Jaj! – hátrált meg Marie-Josèphe, mert valami hideg és csúszós került a talpa alá.

– Mi az, csak nem léptél üvegre?

A lány döglött halat vett föl a földről.

– A tengeri szörnyed nem kedveli a haleledelt.

⁶ A lever-nek (felkelés) nevezett ceremónia, melyen jelentőségük sorrendjében vettek részt az udvaroncok.